

Onderzoek vaargedrag Randmeren en binnenwateren Flevoland

December 2006

Voorwoord

Bij dit onderzoek onder watersporters op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland zijn velen betrokken geweest. Dank zijn wij verschuldigd aan de 10 jachthavens en beheerders van aanlegplaatsen die in augustus en september 2006 geprobeerd hebben vragenformulieren onder passanten te verspreiden. Dank ook aan de 177 watersporters die bereid waren de vragenformulieren in te vullen en terug te sturen. Uit de vele persoonlijke opmerkingen kwam de betrokkenheid met dit vaargebied sterk naar voren. Tenslotte ook dank aan de opdrachtgevers die dit onderzoek mogelijk maakten.

Wij hebben alle informatie zo overzichtelijk mogelijk in het rapport gepresenteerd en hopen dat het verzamelde materiaal aanleiding geeft het onderzoek in 2007 voort te zetten. De groeiende belangstelling voor dit vaargebied vraagt om een intensief contact met de gebruikers!

Contactpersonen:

Provincie Flevoland:

dhr. S. Broekhuizen, dhr. H. Blom en dhr. J. Kuik

NORT Flevoland:

mw. J. Lijs

Waterrecreatie Advies BV:

mw. G.H. Righolt en mw. M.I. Harmsen-Kortenoever

Opdrachtgevers:

Opgesteld door:

Postbus 123, 8200 AC Lelystad
Tel. 0320 21 88 47, fax 0320 28 13 08
E-mail: info@waterrecreatieadvies.nl
Website: www.waterrecreatieadvies.nl

Inhoudsopgave

Samenvatting

1.	Inleiding	1
1.1.	Doelstelling	1
1.2.	Opzet en uitvoering van het onderzoek	1
1.3.	Opzet van de rapportage	2
1.4.	Gebiedskarakteristieken	2
2.	Sociale kenmerken en vaargedrag	4
2.1.	Algemene vragen	4
2.1.1.	Kenmerken schipper en bemanning	4
2.1.2.	Kenmerken van de boot	6
2.1.3.	Algemeen vaargedrag	7
2.2.	Vragen over de vaartocht	10
3.	Ervaringen met de Randmeren	12
4.	Ervaringen met de binnenwateren van Flevoland	21
5.	Motieven voor het varen op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland	27
6.	Wat zijn uw hartenkreten voor het gebied?	31
7.	Conclusies en aanbevelingen	33
7.1.	Conclusies	33
7.2.	Aanbevelingen	34

Samenvatting

177 toevaarders hebben hun mening gegeven over twee onderling sterk verschillende vaargebieden; de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland. Het rapport schetst een beeld van de toevaarder zelf, van zijn activiteiten, hoe men de gebieden beoordeelt en welke wensen men heeft om de kwaliteit te verbeteren.

De schippers blijken afkomstig uit alle leeftijdscategorieën. 44% is jonger dan 50 jaar en 56% behoort tot de leeftijdscategorie 50 jaar of ouder. Gemiddeld zijn 2,7 personen aan boord en vaart 37% met kinderen. 27% van de meevarende kinderen zijn tussen de 8 en 11 jaar. Daarnaast zijn ook de andere leeftijdscategorieën goed vertegenwoordigd. Op 22% van de boten vaart een hond mee.

Van de deelnemers aan dit onderzoek heeft 72% een motorboot en 28% een zeilboot. De kajuitmotorboten zijn gemiddeld 10,1 m lang en de kajuitzeilboten 7,9 m. De gemiddelde bootlengte is 9 m. Per jaar wordt door deze groep watersporters 53 dagen gevaren, waarbij het gemiddelde aantal vaardagen in de leeftijdsgroepen tot 50 jaar rond de 40 vaardagen schommelt en bij de zestigplussers oploopt tot 72 dagen. Een derde van de totale vaartijd wordt in het onderzoeksgebied doorgebracht.

54 van de 177 deelnemers worden "vaste gebruikers" genoemd omdat zij een vaste ligplaats in het onderzoeksgebied hebben. Hiervan heeft 56% een motorboot en 44% een zeilboot. De overige 123 waren in het onderzoeksgebied op bezoek vanuit andere vaarregio's. Deze groep wordt in het rapport "bezoekers" genoemd. Van deze "bezoekers" heeft 79% een motorboot en 21% een zeilboot. De herkomst van deze "bezoekers", gerelateerd aan vaste ligplaatsen van deze motor- en zeilboten blijken verschillend. 69% van de deelnemers aan dit onderzoek waren op vakantie.

In de Randmeren zijn het Veluwemeer, Wolderwijd en Gooimeer favoriet. Harderwijk, Elburg en Spakenburg, zijn de belangrijkste trekpleisters. Daarnaast zijn Almere en Zeewolde in opkomst. Gemiddeld worden 12 nachten in de Randmeren doorgebracht, waarvan 61% in een jachthaven en 39% op een aanlegplaats. De voorkeur voor een jachthaven is groter bij jongeren dan bij ouderen en groter bij motorboten dan bij zeilboten. Ook toevaarders zonder kinderen kiezen vaker voor een jachthaven dan voor een aanlegplaats. De kwaliteit van de Randmeren en die van de jachthavens wordt gemiddeld met een 7,4 beoordeeld. De aanlegplaatsen krijgen een waardering van 7,2. 86% van de deelnemers vindt het redelijk dat voor beheer en onderhoud van de aanlegplaatsen moet worden betaald.

42% van de deelnemers vaart op de binnenwateren van Flevoland, 58% komt er om uiteenlopende redenen niet. De toevaarders die nu in de binnenwateren varen hebben een aantal specifieke vragen over deze binnenwateren beantwoord. 83% noemt de wateren in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland als favoriet en 17% kiest voor de kanalen in de Noordoostpolder. Door de toevaarders in dit gebied is geen duidelijke favoriete plaats aangewezen. Dronten, Biddinghuizen, Almere en Kraggenburg worden ieder door 20% van de deelnemers genoemd. De toevaarders op de binnenwateren overnachten daar gemiddeld 6,7 keer. 42% van deze nachten brengt men in een jachthaven door of op een aanlegplaats met voorzieningen, de overige 58% op een gratis aanlegplaats zonder voorzieningen. De kwaliteit van de binnenwateren wordt beoordeeld met een 7,0, de jachthavens met 7,2 en voor de kwaliteit van de aanlegplaatsen wordt 7,1 gegeven.

Fietstochten in de omgeving worden door 49% van de toevaarders in de Randmeren gemaakt en door 52% van de watersporters in de binnenwateren. De lengte van de tocht is veelal tussen 10 en 25 km. Jongeren fietsen minder vaak en minder ver dan de ouderen.

In de Randmeren is 46% van de deelnemers naast het varen nog op andere wijze sportief actief. Hierbij springen vooral wandelen (35%) en zwemmen (34%) eruit. In het binnengebied zijn minder toevaarders sportief actief dan in de Randmeren. Wandelen wordt het meest genoemd (63%) op afstand gevolgd door zwemmen (21%) en vissen (16%).

Natuur, rust, overnachtingsmogelijkheden in het landelijk gebied en een gevoel van veiligheid op de aanleglocatie zijn belangrijke motieven om in het onderzoeksgebied te varen. Voor mensen jonger dan 50 jaar blijkt zwemmen het belangrijkste motief te zijn om voor het onderzoeksgebied te kiezen. Wandelen en vissen spelen een minder belangrijke rol als motief bij de keuze van een vaargebied.

Rust is voor de ouderen wat belangrijker dan voor jongeren. Grote attracties, evenementen en culturele activiteiten zijn van weinig belang bij de keuze voor een vaargebied. Toch bezoekt 37% van de deelnemers wel eens een attractiepark of evenement.

Door de deelnemers is volop gebruik gemaakt van de mogelijkheid om verbetervoorstellen en veranderwensen aan te geven. Het gaat dan o.a. over het verbeteren van de vaarmogelijkheden door verdieping, over voorzieningen bij aanlegplaatsen, de betaalbaarheid en het maaien van waterplanten. Daarnaast zijn genoemd het verbeteren van de bediening bij bruggen en sluizen, de behoefte aan informatie over het vaargebied en de diepte bij de aanlegplaatsen. Ook zijn wensen geuit om meer controle uit te oefenen op de snelle watersport buiten de daartoe aangewezen gebieden.

7% van de deelnemers die op dit moment een vaste ligplaats elders in Nederland heeft, zegt belangstelling te hebben voor een vaste ligplaats in de provincie Flevoland.

Van de 54 motorboten die nog niet op de Flevolandse binnenwateren hebben gevaren, geeft 48% aan dit wel van plan te zijn. 21% weet het nog niet (nog onbekend). Slechts 14% wil niet omdat ze denken dat het saai is. Met recht wordt dan ook geconcludeerd dat de binnenwateren nog een groot potentieel hebben. De concurrentie tussen watersportgebieden in Nederland en in Europa neemt echter toe. Continuïteit in promotionele activiteiten is daarom belangrijk. Aanbevolen wordt deel te blijven nemen aan watersportbeurzen en door te gaan met het breed verspreiden van de kaarten Varen en Fietsen in Flevoland en Varen en Fietsen in de Randmeren.

De bevaarbaarheid van de Randmeren, het maaien van waterplanten, (blauw)algen, stranden en aanlegplaatsen zijn onderwerpen waar (nog meer) aandacht aan besteed moet worden, omdat ze belangrijk zijn voor de recreatiekwaliteit van het gebied.

Bijna 20% van de vaste ligplaatshouders in het IJsselmeergebied, maar ook in Flevoland komt uit Duitsland. In het Veluwemeer is dit bijna 50%. Slechts twee Duitsers hebben aan dit onderzoek deelgenomen. Aanbevolen wordt in 2007 gericht onderzoek te doen onder Duitse ligplaatshouders en passanten.

Het onderzoek levert een grote hoeveelheid informatie over wat (Nederlandse) watersporters van de Randmeren en de Flevolandse binnenwateren vinden. Het resultaat is positief, wensen en aanbevelingen zijn begrijpelijk. Dank is verschuldigd aan de opdrachtgevers voor dit onderzoek, de provincie Flevoland en NORT Flevoland. Van de Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren en de Kamers van Koophandel voor Flevoland en Veluwe en Twente werd een financiële bijdrage ontvangen.

1. Inleiding

De provincie Flevoland en NORT Flevoland hebben Waterrecreatie Advies BV opdracht verleend om een onderzoek uit te voeren onder watersporters op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland. Van de Stichting Waterrecreatie IJsselmeer en Randmeren en de Kamers van Koophandel voor Flevoland en Veluwe en Twente werd een financiële bijdrage ontvangen. Het onderzoek is uitgevoerd in augustus en september 2006. Eerder werd door Waterrecreatie Advies BV vergelijkbaar onderzoek gedaan onder watersporters in het IJsselmeergebied en op de Waddenzee (2002) en onder watersporters langs de Noordzeekust (2003). In 2006 is ook het vaargedrag van watersporters rondom Amsterdam in beeld gebracht.

1.1. Doelstelling

Doelstelling van dit onderzoek is te achterhalen hoe watersporters de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland ervaren en wat aan de kwaliteit verbeterd zou kunnen worden. Naast een beschrijving van de watersporter en zijn vaargedrag is nagegaan hoe de watersporter over het gebied denkt, welke motieven een rol spelen om in het gebied te varen en welke veranderingen de toervaarder zou wensen.

1.2. Opzet en uitvoering van het onderzoek

Het onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied betreft de Randmeren (Gooimeer, Eemmeer, Nijkerkernauw, Nuldernauw, Wolderwijd, Veluwemeer, Drontermeer, Vossemeer), het Ketelmeer en de binnenwateren van de provincie Flevoland.

Het vragenformulier

Het vragenformulier is tot stand gekomen in nauw overleg met de opdrachtgevers en bestond uit vragen onderverdeeld in 6 hoofdgroepen. Na een aantal algemene vragen, zijn vragen gesteld over de zojuist gemaakte vaartocht, over de ervaring met de Randmeren en met de binnenwateren van Flevoland. Vervolgens is gevraagd om de motieven voor het varen en recreëren op en rond de Randmeren en in het binnengebied binnen een schaal van vijf te beoordelen. Aan het eind van het vragenformulier konden deelnemers aangeven wat de grootste wensen zijn ten aanzien van de watersport in deze onderzoeksregio, respectievelijk wat men zou willen veranderen als men het voor het zeggen had.

In augustus werden op 10 verschillende locaties in een speciale envelop 800 formulieren en een toelichting uitgezet onder passanten. In september werden nog eens 200 formulieren op dezelfde wijze verspreid. De formulieren zijn ingevuld op een door de watersporter zelf gekozen moment en konden in een portvrije antwoordenvolp naar Waterrecreatie Advies BV worden teruggestuurd of bij de deelnemende uitdeelloccaties worden ingeleverd. In de rapportage wordt onderscheid gemaakt tussen passanten met een vaste ligplaats in het onderzoeksgebied en passanten uit andere vaargebieden ("bezoekers").

De uitdeelloccaties

De uitdeelloccaties zijn evenwichtig over het gebied verdeeld. In de Randmeren waren dit aan Flevolandse zijde respectievelijk Watersportvereniging Almere Haven, Jachthaven De Eemhof, Recreatie Service Zeewolde, Aqua Centrum Bremerbergse Hoek, Rivièra Park en Rivièra Beach en Strandpaviljoen "De Oase". Jachthaven "De Knar" van Watersportvereniging Flevo was de uitdeelloccatie aan de Gelderse zijde van de Randmeren. In het Ketelmeer werden formulieren uitgedeeld bij Marina Schokkerstrand. In het binnengebied waren 2 uitdeelloccaties geselecteerd. In de Noordoostpolder bij Watersportvereniging Kraggenburg en in Oostelijk Flevoland bij Watersportvereniging Biddinghuizen. Deze 10 uitdeelpunten bestonden uit 4 commerciële jachthavens, 4 watersportverenigingen met een jachthaven en twee beheerders van aanleglocaties van de Stichting Gastvrij(e) Meren.

De respons

De opzet was om 80% van de formulieren in het hoogseizoen (augustus) en 20% in het naseizoen (september) uit te delen aan passanten. Door de overvloedige regenval in de maand augustus viel het aantal passanten echter tegen. Het is daardoor niet op iedere locatie gelukt om alle formulieren aan de doelgroep uit te reiken. In totaal zijn er 177 formulieren ingevuld terug gestuurd, wat een respons van bijna 18% betekent. De respondenten hebben veel aandacht besteed aan beantwoording van de vragen. Hierdoor geven de resultaten toch een goed beeld van de motieven, wensen en vaargedrag van de watersporter in deze onderzoeksregio.

Uitdeellocaties:	Aantal formulieren retour			Aandeel in totaal
	Uitgedeeld in:		Totaal	
	Aug.	Sept.		
Randmeren Flevolandse zijde	41	16	57	32%
Randmeren Oude land kust	54	2	56	32%
Ketelmeer	23	5	28	16%
Binnengebied	30	6	36	20%
Totaal	148	29	177	100%

Van de teruggestuurde formulieren is 84% in augustus uitgedeeld en 16% in september. Op het formulier kon de invuldatum worden opgegeven. 110 (68%) werden in de 1^e helft van augustus ingevuld, 18 (11%) in de 2^e helft van augustus en 33 (21%) in september, op 16 formulieren ontbrak de invuldatum.

Uitdeellocaties:	Aantal formulieren retour			Aandeel in totaal
	Uitgedeeld in:		Totaal	
	Aug.	Sept.		
Commerciële jachthavens	30	5	35	20%
Verenigingen	91	8	99	56%
Exploitanten aanleglocaties	27	16	43	24%
Totaal	148	29	177	100%

Bij de respons van de verschillende type uitdeellocaties valt op dat bij watersportverenigingen, in het hoogseizoen meer passanten bereid zijn gevonden om het uitgebreide vragenformulier in te vullen. In het naseizoen hebben vooral watersporters op de aanleglocaties de formulieren ingevuld.

1.3. Opzet van de rapportage

In deze rapportage zijn de vragen uit het vragenformulier, zoals die aan de watersporters zijn gesteld, onderstreept weergegeven. Niet alle vragen zijn door iedereen beantwoord. Voor de duidelijkheid staat daarom per vraag de respons (= N) vermeld.

In hoofdstuk 2 worden de antwoorden op de algemene vragen en die over het vaargedrag behandeld. Daarmee wordt duidelijk wie in het gebied varen, met welk type schip men vaart, waar de thuishaven is, hoeveel er wordt gevaren en welk vaarwater wordt opgezocht. In hoofdstuk 3 worden de ervaringen van watersporters met de Randmeren besproken en in hoofdstuk 4 komen op een vergelijkbare wijze de binnenwateren van Flevoland in beeld. Welke motieven voor de verschillende watersporters juist wel of juist niet belangrijk zijn, staan in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 worden de grootste wensen van watersporters besproken en de veranderingen die men in het onderzoeksgebied zou doorvoeren als men het voor het zeggen had. In hoofdstuk 7 worden op basis van de verzamelde informatie conclusies getrokken en aanbevelingen gedaan.

1.4. Gebiedskarakteristieken

Dit onderzoek betreft de Randmeren inclusief het Ketelmeer en de binnenwateren van de provincie Flevoland. De Randmeren worden gevormd door een aaneengesloten merengebied, dat zich uitstrekt vanaf het Vossemeer in het noorden tot en met het Gooimeer in het Zuiden. Aan weerszijde van het Gooimeer is een 12 m hoge vaste brug. Daarnaast worden het Vossemeer en Drontermeer en het Nuldernauw en Nijkerkernauw van elkaar gescheiden door respectievelijk de Roggebotsluis en Nijkerkersluis. De grens tussen het Veluwemeer en Wolderwijd wordt gemarkeerd door een aquaduct in combinatie met een brug. Het Ketelmeer staat in verbinding met het IJsselmeer, de IJssel en het Zwarte Water en is wat meer op de grote watersport geïntereerd. Hoewel de Randmeren over het

algemeen ondiep zijn, kan op diverse plaatsen ook buiten de vaargeul worden gevaren. Een aantal eilandjes zijn voor de watersporter vrij toegankelijk en bieden aanlegplaatsen. Daarnaast zijn de stranden belangrijk vanwege mogelijkheden voor vormen van kleine watersport en dagrecreatie. Het Randmerengebied heeft door de aanwezigheid van jachthavens, aanlegplaatsen, stranden, steden, dorpen, attracties en evenementen de watersporter veel te bieden.

Het binnengebied van de provincie Flevoland is vanwege de vele vaste bruggen vooral een vaargebied voor motorboten. Het binnengebied bestaat uit 2 door het Ketelmeer van elkaar gescheiden vaargebieden, die beiden alleen via sluisen toegankelijk zijn. Het vaarwater bestaat vrijwel uitsluitend uit kanalen. De Lemstervaart, Urkervaart en Zwolse vaart in de Noordoostpolder komen bij Emmeloord samen. In Flevoland zijn de Hoge en de Lage Vaart de belangrijkste kanalen, met daartussen een dwarsverbinding, de Larservaart. Rond en in Almere kan niet alleen op kanalen worden gevaren maar ook op kleine meren zoals de Noorderplassen. In het binnengebied zijn minder jachthavens dan in de Randmeren. Langs de kanalen zijn volop aanlegmogelijkheden. Voor zowel de Randmeren als het binnengebied is in de afgelopen jaren een recreatiekaart gemaakt en breed verspreid waarin de toervaarder werd geïnformeerd over de recreatieve mogelijkheden van het gebied. Daarbij is veel aandacht besteed aan de fietsmogelijkheden vanaf de diverse aanleglocaties.

Aanlegplaatsen in de Larservaart nabij het Natuurpark.

2. Sociale kenmerken en vaargedrag

In dit hoofdstuk volgt een overzicht van de antwoorden die op de algemene vragen en de specifieke vragen over de zojuist gemaakte vaartocht, zijn gegeven.

2.1. Algemene vragen

2.1.1. Kenmerken schipper en bemanning

Het formulier is ingevuld door:

N = 169

Beantwoord door	Aantal	Verdeling in %
Schipper	88	52%
Bemanningslid	14	8%
Gast	1	1%
Gezamenlijk	66	39%
Niet opgegeven	8	
Totaal	177	100%

Bij dit onderzoek werd 52% van de formulieren alleen door de schipper ingevuld. Bij 39% gebeurde dit samen met de bemanning. De overige 9% werd alleen door de bemanning ingevuld.

Wat is de leeftijd van de schipper?

N = 175

Leeftijdscategorie	Aantal	Verdeling in %
Jonger dan 30	8	5%
30 - 39	35	20%
40 - 49	34	19%
50 - 59	43	25%
60 en ouder	55	31%
Niet opgegeven	2	
Totaal	177	100%

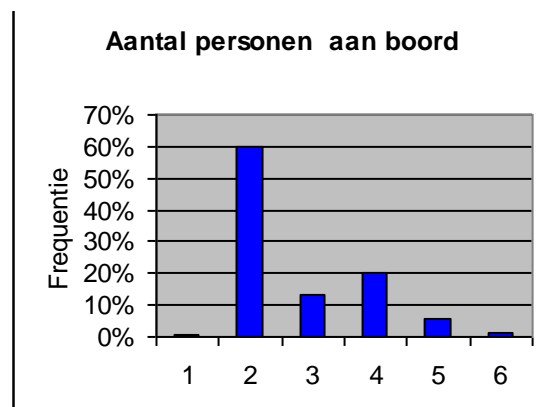
De leeftijd van de schipper is bepalend voor de indeling in leeftijdscategorieën, die in deze rapportage wordt gehanteerd. De meeste schippers blijken toervaarders te zijn van 60 jaar of ouder (31%). 25% van de deelnemers is 50-59 jaar. 20% behoort tot de categorie van 30-39 jaar en ongeveer een even groot aandeel (19%) is 40-49 jaar. Slechts 5% is jonger dan 30 jaar.

Met hoeveel personen bent u meestal aan boord?

N = 176

	Aantal keer genoemd
1 persoon	1
2 personen	105
3 personen	23
4 personen	35
5 personen	10
6 personen	2
Niet opgegeven	1
Totaal	177

Op 59% van de boten zijn 2 personen aan boord. Op 20% zijn 4 personen aan boord en op 12% van de boten 3. Minder dan 2 opvarenden of meer dan 5 personen aan boord komen weinig voor. In het onderzoeksgebied zijn gemiddeld 2,7 personen aan boord.

Hebt u meestal kinderen mee? Zo ja, in welke leeftijdsgroep(en)?

N = 175

	Aantal keer genoemd
Ja	64
Nee	111
Niet opgegeven	2
Totaal	177

37% van de deelnemers in het onderzoeksgebied heeft kinderen aan boord. Het gemiddelde aantal personen op boten waar kinderen meevaren is 3,8. Op boten zonder kinderen is dit gemiddeld 2,2. Bijgaande tabel laat zien dat vooral schippers tussen 30 en 50 jaar kinderen aan boord hebben.

Naast de vraag of er kinderen aan boord zijn, is ook gevraagd naar de leeftijd van deze kinderen. Deze zijn verdeeld in 5 leeftijdscategorieën. Meerdere antwoorden waren mogelijk, omdat kinderen van verschillende leeftijdscategorieën aan boord kunnen zijn. Gemiddeld is per boot 1,5 leeftijdsgroep ingevuld.

Leeftijds- categorie	% met kind(eren)
Jonger dan 30	13%
30 - 39	63%
40 - 49	79%
50 - 59	29%
60 en ouder	4%

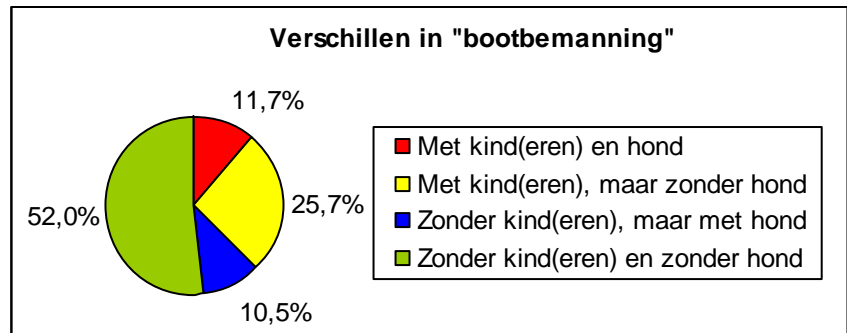
Uit het onderzoek blijkt dat de grootste groep meevarende kinderen tussen de 8-11 jaar is. Het aandeel van de leeftijdsgroepen 4-7 jaar en 12-15 jaar verschilt weinig van elkaar. 18 % van de toervaarders neemt de kleinsten mee aan boord en ook de leeftijdsgroep van 16 jaar en ouder (11%) vaart geregeld mee.

Hebt u meestal een hond mee?

N=172

	Aantal keer genoemd
Ja	38
Nee	134
Niet opgegeven	5
Totaal	177

Uit de respons blijkt dat in het onderzoeksgebied 22% van de deelnemers een hond meeneemt aan boord. Bovenstaande grafiek laat zien, dat op bijna de helft van de boten een kind en/of een hond meevaart. Voor deze groep zijn de speel- en/of uitlaatmogelijkheden bij jachthavens en aanlegplaatsen van groot belang.

2.1.2. Kenmerken van de boot

Welk type schip hebt u?

N=177

Soort boot	Aantal	Aandeel in %
Kajuitzeilboot	43	24,3%
Open zeilboot	1	0,6%
Platbodem	6	3,4%
Kajuitmotorboot	125	70,6%
Open motorboot	2	1,1%
Totaal	177	100 %

De Randmeren zijn zowel voor zeil- als motorboten een aantrekkelijk vaargebied. De binnenwateren met de vele vaste bruggen zijn bij uitstek geschikt voor motorboten. In het onderzoeksgebied wordt door ruim 70% van de deelnemers met een kajuitmotorboot gevaren en door ruim 24% met een kajuitzeilboot.

Wat is de lengte van de boot?

N=176

Soort boot	Aantal	Gem. lengte in m.
Kajuitzeilboot	42	7,9
Open zeilboot	1	5,2
Platbodem	6	11,2
Kajuitmotorboot	125	10,1
Open motorboot	2	5,9
Totaal vlg opgave	176	
Totaal berekend	177	9,5

In het onderzoeksgebied is de gemiddelde lengte van de boten 9,5 meter. Daarbij valt op dat de motorboten van de deelnemers in verhouding relatief groot zijn (gemiddelde lengte van 10,1 meter). De kajuitzeilboten zijn met een gemiddelde lengte van bijna 8 meter relatief klein.

Is uw boot geschikt om te overnachten?

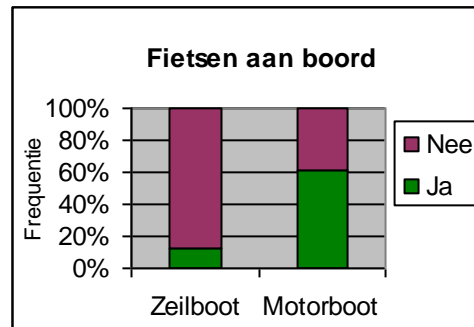
N=176

Uit bovenstaande tabel met betrekking tot de bootlengte blijkt dat de respondenten vooral in kajuitmotorboten (125) en kajuitzeilboten (42) varen. Het is daarom niet verwonderlijk dat aangegeven is dat de meeste boten van de respondenten (174) geschikt zijn om op te overnachten.

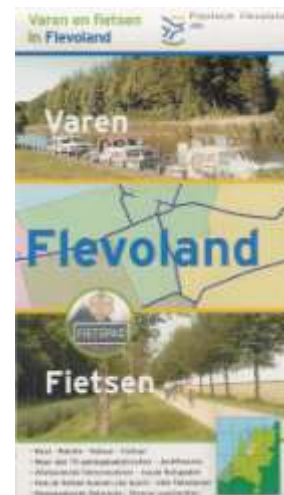
Hebt u fietsen aan boord?

N=176

	Aantal keer genoemd
Ja	83
Nee	93
Niet opgegeven	1
Totaal	177

Bij de deelnemers aan het onderzoek zijn bij 12% van de zeilboten en bij 61% van de motorboten fietsen aan boord.

2.1.3. Algemeen vaargedrag

Hoeveel dagen vaart u gemiddeld per jaar?

N=175

Soort boot	Aantal keer genoemd	Gem. aantal vaardagen
Kajuitzeilboot	42	43
Open zeilboot	1	25
Platbodem	6	64
Kajuitmotorboot	124	56
Open motorboot	2	23
Niet opgegeven	2	
Totaal	177	53

Leeftijd categorie	Aantal keer genoemd	Gem. aantal vaardagen
Jonger dan 30	8	41
30 - 39	34	40
40 - 49	34	37
50 - 59	43	54
60 en ouder	54	72
Totaal	173	53

In het Onderzoek vaargedrag IJsselmeergebied & Waddenzee (2003), werd berekend dat wanneer in het vaarseizoen alle weekenden en in de vakantie wordt gevaren maximaal ca. 60 vaardagen kunnen worden gemaakt. Door de deelnemers aan het onderzoek wordt gemiddeld bijna 53 dagen per jaar gevaren.

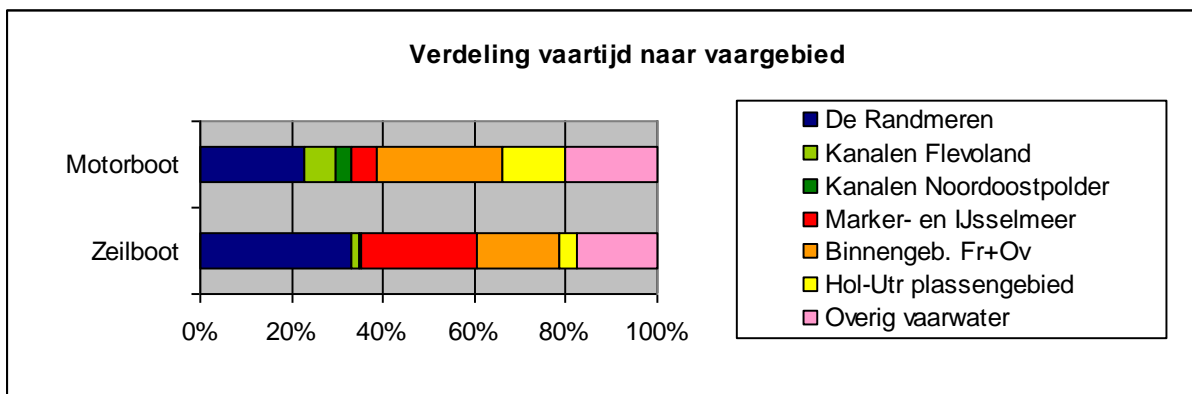
Onderverdeeld naar de grootste categorieën boten die in het onderzoeksgebied varen blijkt dat met kajuitmotorboten ruim 56 dagen en met kajuitzeilboten ruim 43 dagen wordt gevaren.

Wanneer het gemiddeld aantal vaardagen naar leeftijdscategorie wordt berekend, blijkt dat schippers tot 50 jaar circa 40 dagen per jaar varen. Dit betekent deze groep "werkenden" niet alle vrije tijd aan het varen besteden. Voor de groep tot 60 jaar loopt het aantal vaardagen op tot gemiddeld 54 en voor de zestiplusers tot 72 dagen.

Hoe zijn deze vaardagen verdeeld over navolgende gebieden?
N=172

In het vragenformulier zijn mogelijke vaargebieden van de deelnemers aangegeven. Deze kunnen worden onderverdeeld in een drietal zones. De eerste zone betreft het eigenlijke onderzoeksgebied, dat bestaat uit Randmeren, de kanalen in Oostelijk en Zuidelijk Flevoland en de kanalen in de Noordoostpolder. De tweede zone betreft het vaarwater in de directe omgeving van het onderzoeksgebied, dat is onderverdeeld in: Het grote water van het IJsselmeer en Markermeer, het binnenwater van de provincies Friesland en Overijssel en het Hollandse en Utrechtse plasseengebied. De derde zone bestrijkt al het overige vaarwater. Aan de deelnemers is gevraagd aan te geven hoeveel procent van hun vaartijd zij in de verschillende gebieden doorbrengen. In onderstaande tabel en grafiek is het resultaat weergegeven.

	Zeilboot	Motorboot	Totaal
De Randmeren (Gooimeer t/m Ketelmeer incl. Eem)	33%	23%	25%
De kanalen in oostelijk- en zuidelijk Flevoland	2%	7%	5%
De kanalen in de Noordoostpolder	0%	4%	3%
Het grote water van het Marker- en IJsselmeer	25%	5%	10%
Het binnenwater van de provincies Friesland en Overijssel	18%	27%	25%
Het Hollands- Utrechts plasseengebied	4%	14%	12%
Overig vaarwater	17%	20%	19%
Totaal	100%	100%	100%

Uit het onderzoek blijkt dat zowel door zeil- als motorboten circa één derde van de totale vaartijd in het onderzoeksgebied wordt doorgebracht. Bovenstaande grafiek geeft aan dat zeilboten wat meer vaardagen op de Randmeren doorbrengen dan motorboten. Deze verblijven langer op de kanalen van Flevoland en de Noordoostpolder.

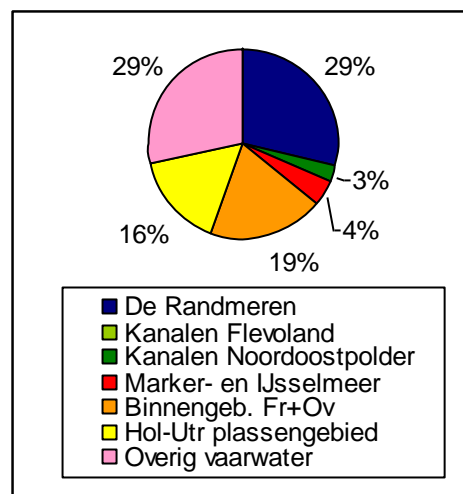
Aanlegplaatsen bij de Lage Knarsluis in de Lage Vaart.

Wat is de vaste zomerligplaats van uw schip?

N=169

Aan de deelnemers is gevraagd om aan te geven waar men een vaste ligplaats heeft. In het onderzoek worden passanten met een vaste ligplaats in het onderzoeksgebied, als “vaste gebruikers” aangemerkt. De andere deelnemers met een vaste ligplaats elders in Nederland worden als “bezoeker” aangeduid.

Vaste ligplaats in:	Aantal
De Randmeren (Gooimeer t/m Ketelmeer incl. Eem)	49
De kanalen in oostelijk- en zuidelijk Flevoland	0
De kanalen in de Noordoostpolder	5
Het grote water van het Marker- en IJsselmeer	7
Het binnenwater van provincies Friesland en Overijssel	33
Het Hollands- Utrechts plassenengebied	27
Overig vaarwater	49
Geen vaste ligplaats	3
Totaal	169

Aan het onderzoek hebben 54 “vaste gebruikers” deelgenomen. Van deze groep hebben 49 een ligplaats in de Randmeren en 5 in de Noordoostpolder. Daarnaast hebben 115 deelnemers uit de categorie “bezoekers” medewerking verleend aan het onderzoek. Van deze categorie heeft 29% een vaste ligplaats in de provincies Friesland en Overijssel, 24% in het Hollandse en Utrechtse plassenengebied, 6% in het Marker- en IJsselmeer, maar een opmerkelijk grote groep “bezoekers” (43%) heeft een vaste ligplaats elders in Nederland.

Zoals uit onderstaande tabel blijkt is onder de categorie “bezoekers “ het aandeel motorboten aanzienlijk groter dan onder de categorie “vaste gebruikers” van het gebied.

	Vaste gebruikers		Bezoekers	
	Aantal	Aandeel	Aantal	Aandeel
Zeilboten	24	44%	25	21%
Motorboten	30	56%	94	79%
Totaal	54	100%	119	100%

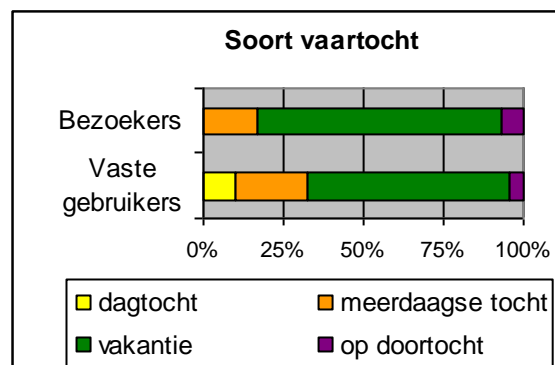
2.2. Vragen over de vaartocht

Dagtocht, meerdaagse tocht, vakantie of op doortocht?

N=168

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de maanden augustus en september. De meeste deelnemers, 58% van de "vaste gebruikers" en 74% van de "bezoekers", waren op vakantie op het tijdstip van deelname aan dit onderzoek.

Soort tocht	Vaste gebruikers	Bezoekers	Totaal
Dagtocht	5	0	5
Meerdaagse tocht	11	20	31
Vakantie	31	91	122
Op doortocht	2	8	10
Niet ingevuld	5	4	9
Totaal	54	123	177

Hoeveel nachten heeft u of wilt u in deze vaarregio doorbrengen?

N= 161

Aantal nachten in de regio	Aandeel in %		
	Vaste gebruikers	Bezoekers	Totaal
1-5 nachten	52%	47%	48%
6-10 nachten	18%	31%	27%
meer dan 10 nachten	30%	22%	24%
Totaal	100%	100%	100%

52% van de "vaste gebruikers" verblijft gedurende de vaartocht 1-5 nachten in het onderzoeksgebied. Voor 18% is dat 6-10 nachten, terwijl 30% meer dan 10 nachten in het onderzoeksgebied verblijft.

Uit de tabel blijkt dat de "bezoekers" met een ligplaats buiten het onderzoeksgebied een ander vaargedrag hebben. Van deze categorie verblijft een veel groter percentage (+13%) in vergelijking met "vaste gebruikers", 6-10 nachten in het gebied. De "vaste gebruikers" overnachten gemiddeld 11,2 keer in het onderzoeksgebied. Dat is 27% van het totaal aantal vaardagen van deze groep. De "bezoekers" brengen gemiddeld 8,3 nachten in de Randmeren en/of de binnenwateren van Flevoland door. Dit betekent 17,8% van het totaal aantal vaardagen van deze categorie.

Waar hebt u met uw schip de afgelopen nacht gelegen?

N=171

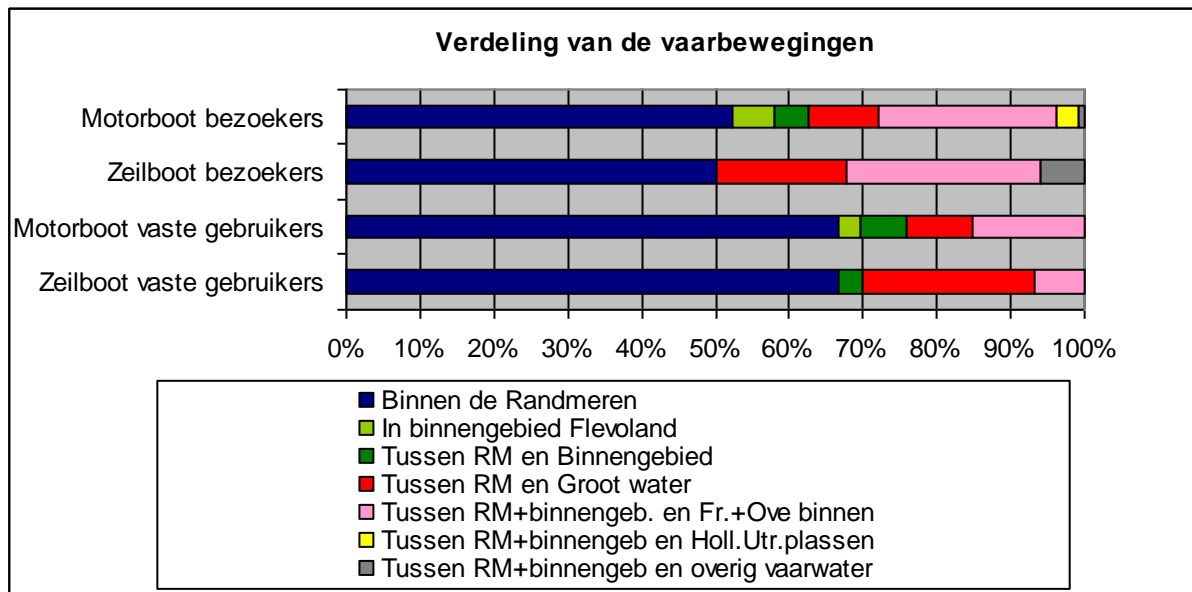
Van de 171 deelnemers melden 90 dat men de afgelopen nacht op de uitdeellocatie heeft gelegen. Deze deelnemers hebben dus 's morgens het invulformulier gekregen of verwerkt. De overigen 81 hebben de plaats opgegeven waar men vandaan kwam.

Wat is het doel (bestemming) van uw tocht vandaag / morgen?

N=161

Van de 161 personen die de vraag beantwoordden geven 6 "vaste gebruikers" en 13 "bezoekers" aan ook morgen op de uitdeellocatie te blijven. De overige 142 geven een bestemming op, die tot een vaarbeweging leidt.

De 81 opgegeven overnachtingplaatsen van de vorige dag en de 142 vaardoelen van morgen leveren met elkaar 204 omschreven vaartochten op. Deze vaarbewegingen zijn in onderstaande grafiek verdeeld naar onderzoeksgebied (Binnen de Randmeren; In binnengebied Flevoland), de omringende gebieden (Groot water: Markermeer en IJsselmeer; Binnengebied Friesland en Overijssel; Hollandse en Utrechtse Plassengebied) en overig vaarwater.

Uit de grafiek blijkt dat binnen het onderzoeksgebied heel veel vaartochten worden gemaakt. Van de "vaste gebruikers" varen 70-75% binnen het onderzoeksgebied. In de categorie "bezoekers" blijkt dat 50% een vaartocht binnen de Randmeren maken. Daarnaast worden met zeilboten meer vaarbewegingen richting het grote water gemaakt dan met motorboten. Opvallend is dat de relaties met de vaargebieden in het binnengebied van de provincies Friesland en Overijssel aanmerkelijk sterker blijken te zijn dan die met het Hollandse en Utrechtse plassen gebied. Tot slot van de algemene vragen zijn aan de deelnemers nog een aantal vragen over de provincie Flevoland gesteld.

Bezoekt u Flevoland ook wel eens zonder boot?

N=163

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	99	60,7%
Nee	64	39,3%
Geen antwoord	14	
Totaal	177	

Overnacht u dan ook in de provincie? Zo ja, waar?

N=99

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	24	25,5%
Nee	70	74,5%
Geen antwoord	5	
Totaal	99	94

De toervaarders die ook zonder boot wel eens in Flevoland overnachten noemen als logeeradres familie of vrienden (41%), hotel (32%) en camping of vakantiehuisje (27%).

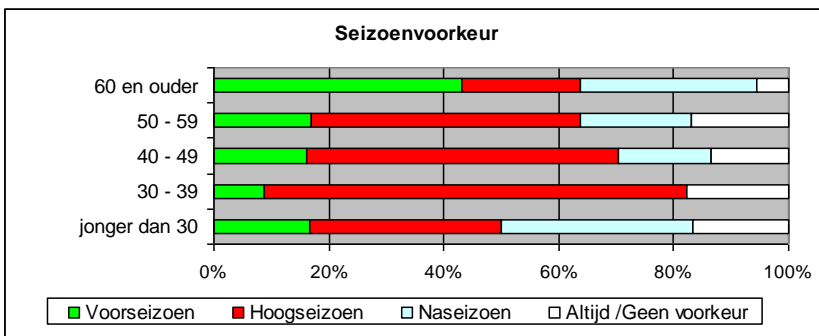
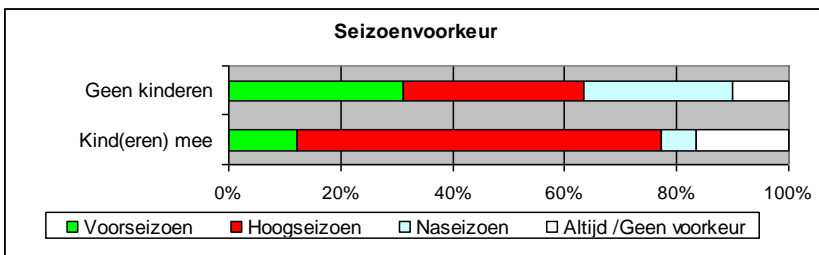
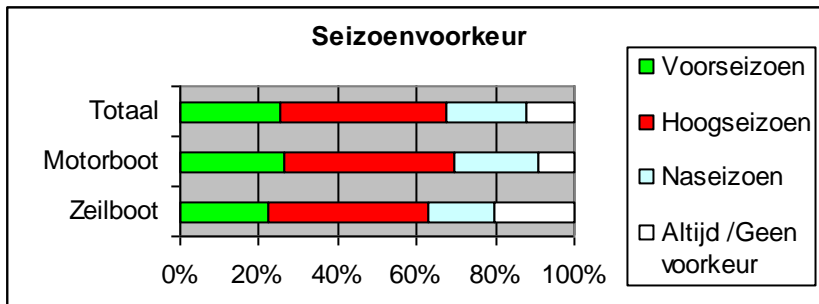
Overweegt u om een ligplaats in de provincie Flevoland te zoeken? Zo ja, waar?

Van de 123 toervaarders die (nog) geen vaste ligplaats in het onderzoeksgebied hebben, overwegen 9 om een ligplaats in de provincie Flevoland te kiezen. 5 noemen al een plaats en 4 weten het nog niet. Dit betekent dat ruim 7% van de "bezoekers" belangstelling heeft voor een ligplaats in de provincie Flevoland.

3. Ervaringen met de Randmeren

Wanneer vaart u bij voorkeur in de Randmeren?

N=157

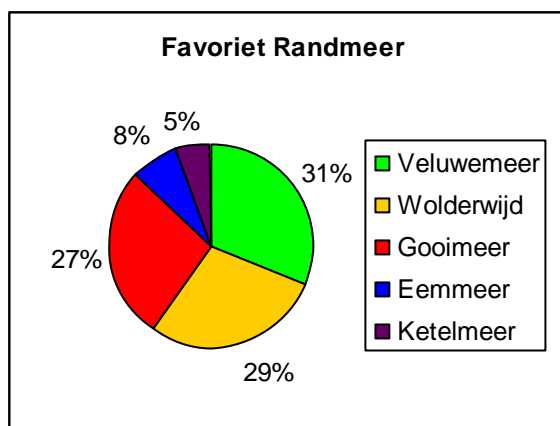
Op het vragenformulier kon een voorkeur voor meer dan 1 seizoen uitgesproken worden. 42% heeft het hoogseizoen als voorkeur opgegeven. 25% kiest voor het vorseizoen en 20% voor het naseizoen. 12% heeft geen voorkeur. Uit onderstaande grafieken blijkt dat bij de beantwoording motorbootvaarders iets vaker een uitgesproken voorkeur hebben voor een bepaald seizoen dan zeilers. Daarnaast blijkt dat de seizoenvoorkeur mede beïnvloed wordt door de aanwezigheid van kinderen en de leeftijd van de schipper.

Spelevaren op het Veluwemeer bij Lovink

Welk meer is uw favoriet?

N=99

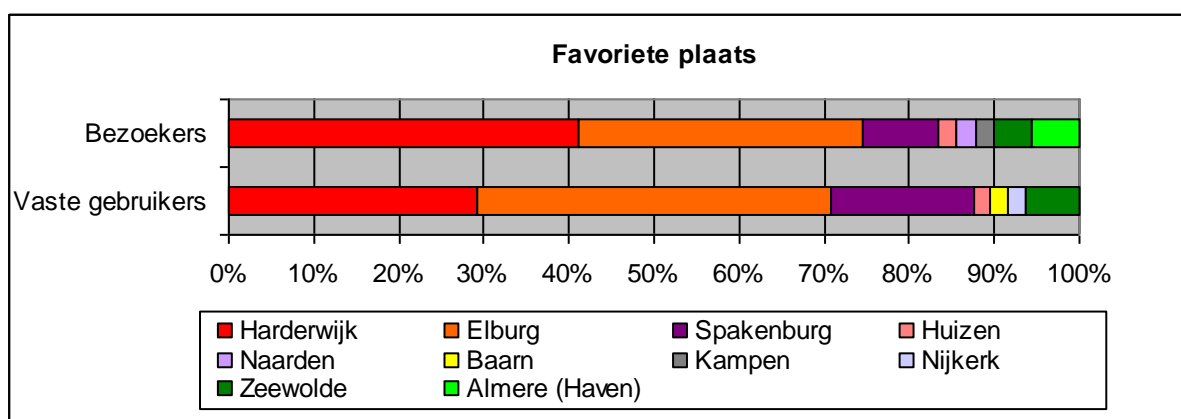

56% van de deelnemers heeft een voorkeur aangegeven voor een bepaald meer. Daarbij is door 44% een expliciete voorkeur voor 1 of 2 meren genoemd. In de grafiek is de verdeling zichtbaar gemaakt van meren die door deze groep meer dan 1x zijn genoemd. Het Veluwemeer is met 31% duidelijk favoriet, gevolgd door het Wolderwijd en Gooimeer die door respectievelijk 29 en 27% zijn gekozen. Het Eemmeer en Ketelmeer blijven hier ver bij achter.

Wat is uw favoriete plaats/stad om te bezoeken?

N=125

	Totaal	Vaste gebruikers	Bezoekers	1 ^e voorkeur	2 ^e voorkeur
Harderwijk	51	14	37	43	8
Elburg	50	20	30	45	5
Spakenburg	16	8	8	11	5
Zeewolde	7	3	4	6	1
Almere (Haven)	5	0	5	4	1
Huizen	3	1	2	3	
Naarden	2	0	2	2	
Baarn	1	1	0	1	
Kampen	2	0	2	1	1
Nijkerk	1	1	0	1	
Geen voorkeur	8	0	8	8	
Totaal	146	48	98	125	21

Bij de deelnemers zijn de plaatsen aan de oude land kust duidelijk favoriet, met Harderwijk, Elburg en Spakenburg als belangrijkste trekpleisters. Opvallend is dat onder de categorie "bezoekers" Almere genoemd wordt in tegenstelling tot de categorie "vaste gebruikers". Kennelijk beginnen vanuit andere gebieden afkomstige toervaarders deze stad te ontdekken.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de Randmeren op schaal (1-10)?

N=165

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,4	7,3	7,4	7,2	7,5
Aantal antwoorden	165	52	113	48	117
Percentage tevreden (cijfer >=6)	95,8%	94,2%	96,5%	95,8%	95,7%
Maximum cijfer	9	9	9	9	9
Percentage ontevreden (cijfer <6)	4,2%	5,8%	3,5%	4,2%	4,3%
Minimum cijfer	3	3	4	4	3

De kwaliteit van de Randmeren wordt door de groep “vaste gebruikers” en “bezoekers” niet erg verschillend beoordeeld. De “vaste gebruikers” geven het vaargebied als gemiddeld beoordelingscijfer een 7,3 en “bezoekers” een 7,4. Motorbootvaarders zijn iets positiever dan de bemanning van zeilboten, waarbij die van de platbodems nog wat positiever oordelen dan die van de kajuitzeiljachten.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de jachthavens in het gebied (1-10)?

N=160

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,4	7,4	7,4	7,4	7,4
Aantal antwoorden	160	51	109	46	114
Percentage tevreden (cijfer >=6)	97,5%	96,1%	98,2%	97,8%	97,4%
Maximum cijfer	9	9	9	9	9
Percentage ontevreden (cijfer <6)	2,5%	3,9%	1,8%	2,2%	2,6%
Minimum cijfer	3	3	4	4	3

Uit de tabel blijkt dat zowel “vaste gebruikers” als “bezoekers” de kwaliteit van de jachthavens in de Randmeren gemiddeld met 7,4 beoordelen.

Kon u gemakkelijk toeristische informatie over de Randmeren vinden? Zo nee, wat mist u?

N=164

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	144	87,8%
Nee	20	12,2%
Geen antwoord	13	
Totaal	177	

88% van de deelnemers geeft aan, dat toeristische informatie gemakkelijk was te vinden. Dat is ongetwijfeld te danken aan de Randmerenkaart die in 2006 via jachthavens, aanlegplaatsen en sluisen in het gebied gratis breed is verspreid.

Aan de deelnemers werd de mogelijkheid geboden om in te vullen wat men mist in het Randmerengebied. Door ca. 10% van de ondervraagden is een relevante toelichting gegeven. Daaruit is naar voren gekomen dat men behoefte heeft aan kaartmateriaal (3%). Heel specifiek komt naar voren dat men behoefte heeft aan meer gedetailleerde en recente informatie over de diepte buiten de vaargeulen en in de omgeving van aanlegplaatsen. Opgemerkt is dat er problemen zijn met de verkrijgbaarheid van de ANWB waterkaart. Tenslotte hebben enkele mensen gevraagd om nadere informatie over de tarieven van aanlegplaatsen, over fietsmogelijkheden, bezienswaardigheden, evenementen, flora en fauna, informatie op internet en informatie in het Duits en Engels.

Kent u het IIVR project? Zo ja, waarvan?
N=162

Het Integraal Inrichtingsplan Veluwerandmeren (IIVR) is via een interactief planproces tot stand gekomen en beoogt de natuur- en recreatieve waarden van de Veluwerandmeren te verbeteren.

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	21	13,0%
Nee	141	87,0%
Geen antwoord	15	
Totaal	177	

Uit het onderzoek blijkt dat 13% van de deelnemers het IIVR project kent. 4% heeft in watersportbladen over het project gelezen of is op een watersportbeurs geïnformeerd. 3% kent de nieuwsbrief die door het Projectbureau IIVR wordt uitgegeven en eenzelfde percentage heeft informatie ontvangen in de jachthaven. De overige 3% noemt internet, de gemeente of geeft niet aan op welke wijze men bekend is met het project.

Wat vindt u nodig om de Randmeren voor de watersporter nog aantrekkelijker te maken?
N=122

	Zeil- boot	Motor- boot	Totaal
Aantal deelnemers	50	127	177
Aantal met voorstel	44	69	113
Percentage met reactie	88%	54%	64%

Van de mogelijkheid om aan te geven op welke wijze de Randmeren nog aantrekkelijker gemaakt kunnen worden heeft 69% van de deelnemers gebruik gemaakt. Door 64% zijn verander- of verbeterwensen aangegeven. Opvallend is dat toervaarders met zeilboten (88%) meer veranderingen voorstellen dan motorbootvaarders (54%). 5% geeft expliciet aan dat niets hoeft te worden veranderd.

Door 113 deelnemers zijn in totaal 166 verbeterpunten genoemd. Uit de antwoorden blijkt dat vooral drie thema's de toervaarders in de Randmeren bezig houden, te weten verbeteringen van vaarmogelijkheden, aanlegmogelijkheden en verbeteringen in relatie tot het varen met snelle motorboten.

De meeste wensen hebben betrekking op het vergroten van de vaarmogelijkheden in de Randmeren. Gevraagd is om meer vaarwater van voldoende diepte, het verbreden van vaargeulen en het weghalen van ondiepten door baggeren. Door deelnemers zijn daarbij expliciet ondiepten in het Veluwemeer genoemd. Daarnaast zijn het maaien van waterplanten en de bestrijding van algen wensen om de aantrekkelijkheid te verbeteren. Vervolgens bestaat behoefte aan informatie over de diepte buiten de vaargeulen. Rond dit thema zijn verschillende voorstellen gedaan zoals: betere (gratis) kaarten, waarop vaardiepte bij aanleglocaties vermeld staat en meer betonning.

Bij de Roggebot- en Nijkerkersluis wordt voorgesteld om het bedieningsregiem aan te passen aan de drukte in de zomer en meer wachtplaatsen aan te leggen of een grotere sluis of aquaduct. Het nieuwe aquaduct bij Harderwijk wordt alomd gewaardeerd.

De Nijkerkersluis.

Ten aanzien van aanlegmogelijkheden zijn voorstellen gedaan om ook stranden als vaardoel bereikbaar te maken en de toegankelijkheid van eilandjes uit te breiden. In beginsel is er bereidheid om te betalen voor het gebruik van aanlegplaatsen. Men wil echter wel graag weten waar men voor betaalt en vindt dat de prijs/kwaliteitverhouding goed in de gaten gehouden moet worden. Als voorbeeld voor het beheer wordt door een aantal deelnemers het Friese Marrekrite systeem genoemd. Vergelijkbare voorzieningen voor vuilafvoer zijn gewenst.

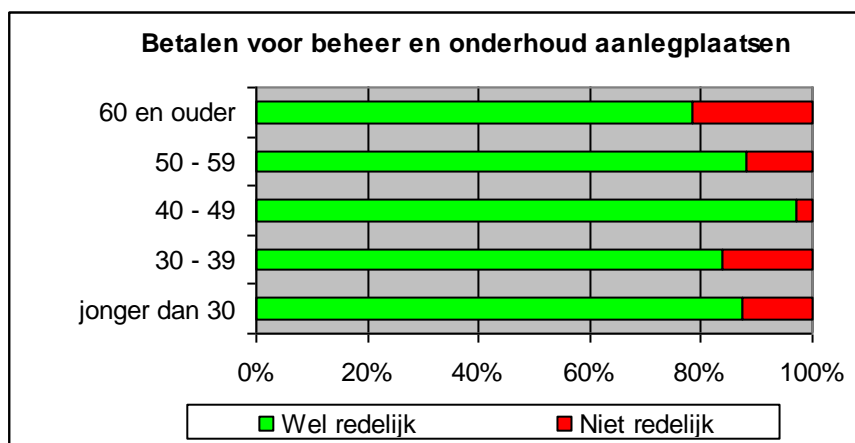
Het derde thema betreft het snelvaren. Uit de reacties blijkt dat er meer behoefte is aan controle op snelheidsovertredingen. Daarnaast is ook gevraagd om de mogelijkheden om snel te mogen varen uit te breiden.

Tenslotte is door een paar deelnemers aangegeven dat meer controle op het zwemmen bij sluizen en bruggen en alcoholmisbruik, het vaargebied aantrekkelijker kan maken.

Vindt u het redelijk dat er voor het beheer en onderhoud van de aanlegplaatsen moet worden betaald?
N=167

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	144	86,2%
Nee	23	13,8%
Geen antwoord	10	
Totaal	177	

Uit het onderzoek blijkt dat ruim 86% van de deelnemers het redelijk vindt om voor het gebruik van de aanlegplaatsen te moeten betalen. Onderstaande grafiek laat zien dat in de leeftijdsgroep 40-49 bijna niemand problemen heeft om te moeten met betalen. Bij jongeren en ouderen is die bereidheid wat minder. Overigens is door een aantal deelnemers inhoudelijk op dit onderwerp ingegaan bij de beantwoording van de vraag 'hoe het gebied aantrekkelijker gemaakt zou kunnen worden'.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de aanlegplaatsen op schaal van 1-10?
N=151

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,2	7,1	7,3	7,5	7,1
Aantal antwoorden	151	51	100	43	108
Percentage tevreden (cijfer >=6)	93,4%	90,2%	95,0%	100 %	90,7%
Maximum cijfer	9	8	9	9	9
Percentage ontevreden (cijfer <6)	6,6%	9,8%	5,0%	0 %	9,3%
Minimum cijfer	3	3	3	6	3

De categorie "bezoekers" waarden de aanlegplaatsen met 7.3. Dit is iets hoger dan de "vaste gebruikers" uit het onderzoeksgebied die de kwaliteit met 7,1 beoordelen. Daarnaast blijkt dat zeilers, aanlegplaatsen een hoger waarderingscijfer geven dan motorbootvaarders.

Hoe vaak overnacht u gemiddeld per jaar in de Randmeren?
N=157

Uit onderstaande tabel blijkt dat de deelnemers gemiddeld 12 nachten op de Randmeren doorbrengen.

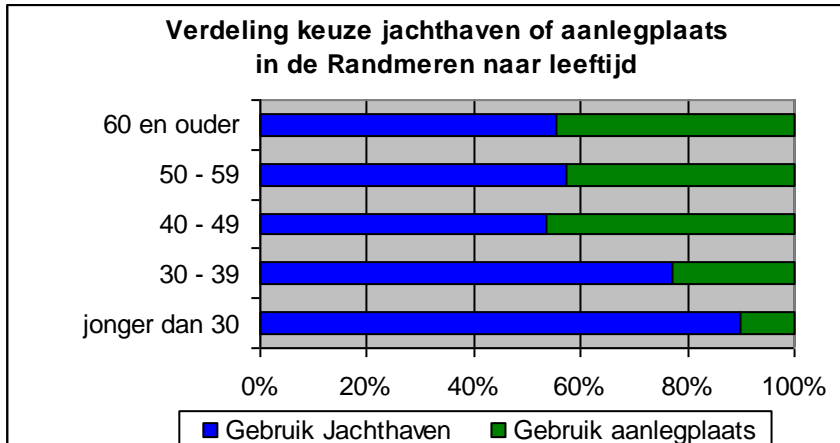
	Aantal	Gemiddeld aantal nachten
Overnacht wel, aantal nachten groter dan 0	152	12,0
Overnacht niet	5	
Geen antwoord	20	
Totaal	177	

Druk bezochte ligplaatsen van de Stichting Gastvrij(e) Meren op het eiland De Zegge voor Zeewolde.

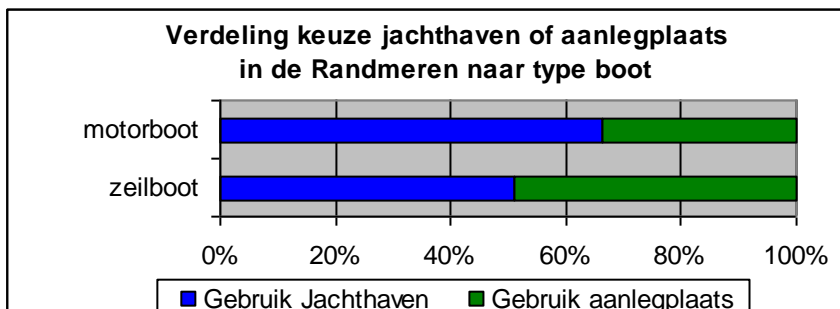
Hoe zijn deze overnachtingen verdeeld in % jachthaven en % aanlegplaats?
 N=144

Door 144 deelnemers is een verdeling aangegeven van het aantal overnachtingen in een jachthaven of op een aanlegplaats. Het gemiddeld aantal overnachtingen van deze groep bedraagt 12,4. 61% van deze overnachtingen wordt in een jachthaven doorgebracht en 39% op een aanlegplaats. Dit betekent dat een passant jaarlijks 7,5 nacht in een jachthaven en 4,8 nacht op een aanlegplaats verblijft.

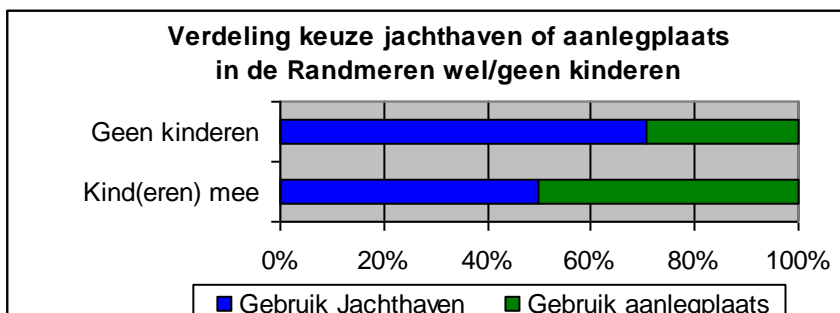

Zoals uit de grafieken blijkt neemt boven de 40 jaar de belangstelling voor een overnachting op aanlegplaatsen toe, hoewel men vaker gebruik maakt van een jachthaven dan van een aanleglocatie.

Toervaarders met een motorboot overnachten voor 66% in de jachthaven. Voor 51% van de overnachtingen kiezen zeilers voor een jachthaven.

Met kinderen aan boord wordt voor de helft van de overnachtingen (50%) voor een aanleglocatie gekozen. Eerder werd vastgesteld dat de meeste kinderen aan boord zijn bij schippers in de leeftijdscategorieën van 30-39 en 40-49 jaar. Binnen deze totale groep wordt voor 23 respectievelijk 46% voor een aanleglocatie gekozen. Wanneer geen kinderen aan boord zijn wordt in 29% van de overnachtingen voor een aanleglocatie gekozen.

Jachthaven Strand Horst

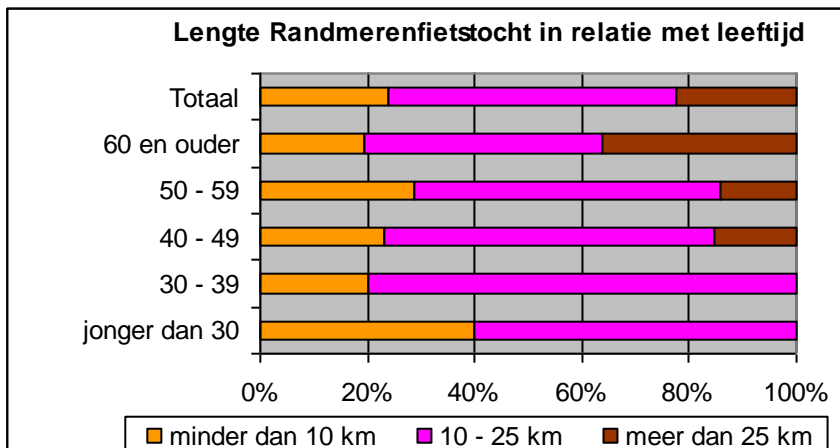
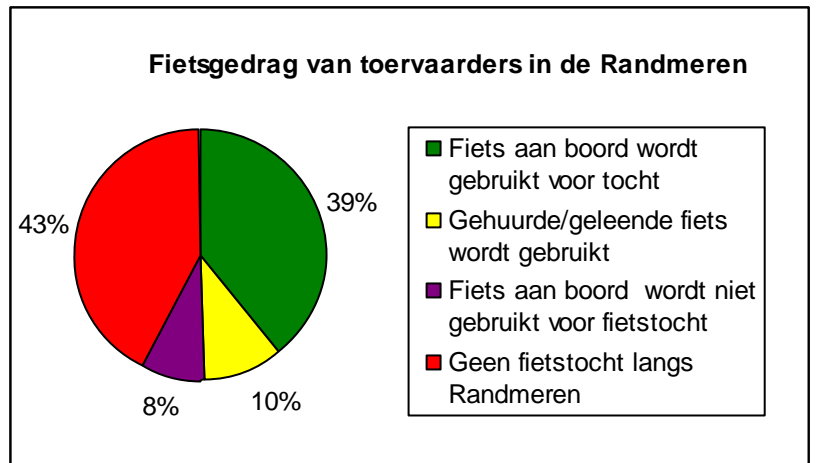

Aanleglocatie de Meerkoet

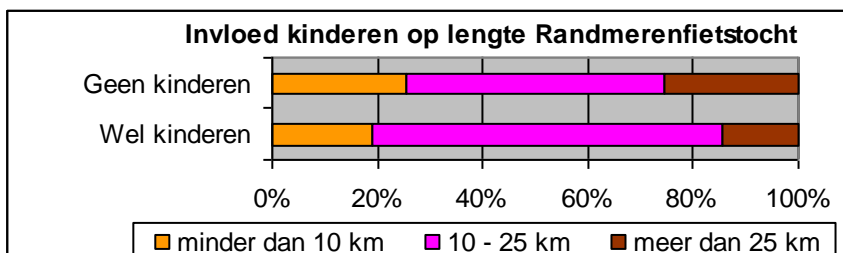
Maakt u ook fietstochten in de omgeving? Zo ja, hoe lang is uw fietstocht gemiddeld?
N=170

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	83	48,8%
Nee	87	51,2%
Geen antwoord	7	
Totaal	177	170

Bijna 50% van de toervaarders maakt fietstochten in de omgeving. Uit het onderzoek blijkt dat voor het maken van fietstochten het niet noodzakelijk is dat er fietsen aan boord zijn. Omgekeerd maakt de aanwezigheid van fietsen het niet vanzelfsprekend dat er fietstochten worden gemaakt.

Van de 83 deelnemers die fietstochten maken hebben 80 ook de lengte van de fietstocht opgegeven. Het accent ligt bij alle leeftijdsgroepen op de middellange afstand. Jongeren fietsen kortere afstanden dan ouderen. Samen met kinderen worden relatief veel tochten tussen 10 en 25 km gemaakt.

Bezoekt u wel eens attractieparken en/of evenementen tijdens uw vaartocht? Zo ja, waar komt u wel eens/regelmatig?

N=169

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	63	37,3%
Nee	106	62,7%
Geen antwoord	8	
Totaal	177	

Van de 63 deelnemers die aangeven wel eens een attractiepark of evenement te bezoeken tijdens de vaartocht, is door 54 aangegeven waar ze in dat geval heen gaan. Door sommigen zijn twee antwoorden gegeven. Het Dolfinarium wordt door 54% van de respondenten genoemd. Daarna volgen de Eemhof met 14%, evenementen met 12% en Walibi World en museumbezoek allebei met 8%. Ook Bataviastad blijkt voor ruim 4% van de

toevaarders in de Randmeren een bezoek waard te zijn.

Golft u? Zo ja gaat u ook tijdens uw vaartocht wel eens golven?

N=168

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	11	6,5%
Nee	157	93,5%
Geen antwoord	9	
Totaal	177	

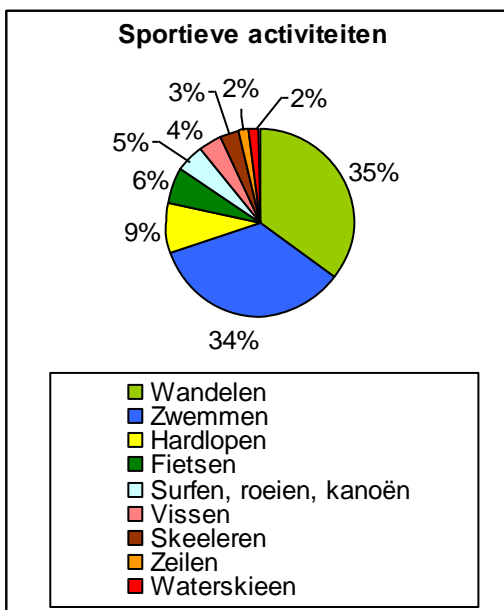
11 watersporters geven aan te golven. Hoewel de mogelijkheden om in de provincie Flevoland te golven zeer talrijk zijn maakt men daar tijdens het varen geen gebruik van.

Onderneemt u nog andere sportieve activiteiten tijdens uw vaartocht? Zo ja, welke?

N=169

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	77	45,6%
Nee	92	54,4%
Geen antwoord	8	
Totaal	177	

46% van de toevaarders is naast het varen ook op een andere manier sportief actief. Door sommige watersporters worden zelfs meerdere sportieve activiteiten genoemd. Wandelen wordt door 35% als sportieve activiteit genoemd en zwemmen door 34%. Sportieve activiteiten als hardlopen en fietsen worden door 9% en 6% ondernomen. Daarna volgen surfen, roeien en kanoën, vissen, skeelers en waterskieren.

Surfers op het Veluwemeer

4. Ervaringen met de binnenwateren van Flevoland

Vaart u ook wel eens in de Flevolandse binnenwateren? Zo nee, waarom niet?

N=177

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	75	42,4%
Nee	102	57,6%
Geen antwoord	0	
Totaal	177	

42% van de deelnemers varen wel eens in de Flevolandse binnenwateren. Dit is aangegeven door 71 kajuitmotorboten, 1 open motorboot, 2 kajuitzeilboten en 1 platbodem. Anderzijds vaart 58% van de deelnemers niet in het binnengebied. Dit zijn 48 zeilboten en 54 motorboten. Het binnengebied is met zijn vaste bruggen en vele kanalen bij uitstek een vaargebied voor motorboten.

In bijgaande tabellen staan voor beide groepen de genoemde argumenten waarom men niet in het binnengebied vaart. Niet verwonderlijk is dat 70% van de toevaarders met een zeilboot, de mast als reden opgeeft. 12% noemt hoogte / diepte problemen als reden. 9% vindt het gebied saai en 9% is onbekend met het gebied.

Ook motorbootvaarders gaan om velerlei reden niet naar het binnengebied. 17% noemt hoogte / diepte problemen en 14% vindt het saai. 21% is (nog) onbekend met het gebied. 48% geeft aan nog geen concrete plannen te hebben om in het binnengebied te gaan varen, maar een deel zegt het in de toekomst wel te zullen gaan doen.

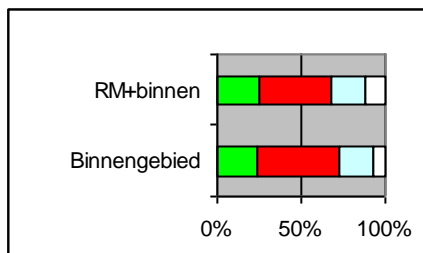
Redenen voor zeilboten om er niet te varen	Aantal	Verdeling
Mast is bezwaar	30	70%
Hoogte /diepte problemen	5	12%
Wil niet, saai	4	9%
Onbekend	4	9%
Geen reden	5	
Totaal	48	

Redenen voor motorboten om er niet te varen	Aantal	Verdeling
Nog niet, komt nog wel	20	48%
(Nog) onbekend	9	21%
Hoogte/diepte problemen	7	17%
Wil niet, saai	6	14%
Geen reden	12	
Totaal	54	

In navolgende rapportage zijn in de tabellen alleen de antwoorden opgenomen van de 75 deelnemers die daadwerkelijk in het binnengebied varen.

Wanneer vaart u bij voorkeur in het binnengebied?

N=64

Van de 75 toevaarders in dit gebied hebben 64 een seizoenvoorkeur opgegeven. Opvallend vaak wordt een voorkeur voor het hoogseizoen uitgesproken.

Welk deel van de binnenwateren is favoriet?

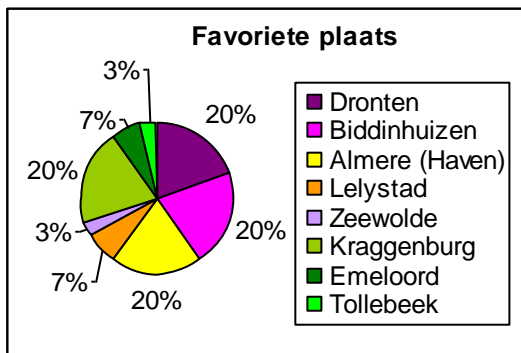
N=37

Bij 83% van de deelnemers zijn de binnenwateren van zuidelijk en oostelijk Flevoland favoriet, bij 17% de Noordoostpolder.

37 deelnemers hebben 42 deelgebieden in de binnenwateren van Flevoland als favoriet aangewezen. Vooral de Hoge Vaart(15x) en Lage Vaart(14x) werden door deze deelnemers opvallend vaak genoemd. Minder favoriet zijn de Zwolse Vaart, de Leemvaart, de Larservaart en de wateren rond Almere. Onder toevaarders in de Noordoostpolder blijken bij 30% vooral de woonkernen favoriet. Deze worden hoger gewaardeerd dan de kanalen.

Welke plaats is favoriet?

N=35

35 deelnemers hebben deze vraag beantwoord. Daarvan hebben 26 respondenten hun favoriete plaatsen opgegeven en hebben 9 geen mening. Dronten, Biddinghuizen, Almere(Haven) en Kraggenburg zijn favoriet bij de toervaarders op de binnenwateren. Zij worden elk door 20% genoemd. Daarna volgen Lelystad en Emmeloord (7%).

Aanlegplaatsen in de Lage Vaart bij Dronten.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de binnenwateren op schaal (1-10)?

N=165

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,0	6,8	7,1	7,7	7,0
Aantal antwoorden	63	14	49	3	60
Percentage tevreden (cijfer >=6)	88,9%	78,6%	91,8%	100 %	88,3%
Maximum cijfer	10	8	10	8	10
Percentage ontevreden (cijfer <6)	11,1%	21,4%	8,2%	0 %	11,7%
Minimum cijfer	5	5	5	7	5

“Bezoekers” waarden de binnenwateren met een 7,1. De “vaste gebruikers” geven een iets lager cijfer, een 6,8.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de jachthavens in het gebied (1-10)?

N=59

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,2	7,3	7,2	7,7	7,2
Aantal antwoorden	59	15	44	3	56
Percentage tevreden (cijfer >=6)	94,9%	93,3%	95,5%	100 %	94,6%
Maximum cijfer	10	8	10	8	10
Percentage ontevreden (cijfer <6)	5,1%	6,7%	4,5%	0 %	5,4%
Minimum cijfer	5	5	5	7	5

De verschillen tussen “vaste gebruikers” en “bezoekers” zijn niet groot. Gemiddeld wordt de kwaliteit van de jachthavens met een 7,2 beoordeeld.

Kon u gemakkelijk toeristische informatie over het binnengebied vinden? Zo nee, wat mist u?

N=60

90% van de deelnemers geeft aan gemakkelijk toeristische informatie te hebben kunnen vinden. Daarnaast blijkt dat bij een beperkt aantal deelnemers behoefte bestaat aan informatie in het Engels, meer informatie over andere regio's, over data en tijden van markten en meer informatie op internet. Niet gevraagd is naar tevredenheid over de informatie in de kaart “Varen en fietsen in Flevoland”, die specifiek voor het binnengebied is gemaakt.

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	54	90,0%
Nee	6	10,0%
Geen antwoord	15	
Totaal	75	

Waren er wel eens problemen bij de sluispassages? Zo ja, waar en waarover

N=68+3

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	17	25,0%
Nee	51	75,0%
Geen antwoord	7	
Totaal	75	

75% van de deelnemers heeft geen problemen bij sluispassages. Opvallend is dat toervaarders die in het binnengebied varen vooral problemen noemen met sluisen in de Randmeren. Daarnaast hebben ook 3 boten, die niet in het binnengebied varen de moeite genomen om bij deze vraag hun problemen met sluispassages toe te lichten.

Van de 17 deelnemers die hebben aangegeven wel eens problemen bij sluispassages te hebben, is door 15 ook daadwerkelijk aangegeven bij welke sluis. Het betreft Roggebotsluis, gevolgd door de Nijkerkersluis en de sluis in Almere-Haven. Problemen die werden genoemd gaan over de bediening (“een vlottere bediening”, “lang wachten bij veel wind”, “het schutten zelf met drukte”), over wachtplaatsen (“weinig wachtplaatsen”, “langere wachtsteiger maken”) en over het gedrag van medewatersporters (“voordringende watersporters bij drukte”).

Wat vindt u nodig om het binnengebied voor de watersporter nog aantrekkelijker te maken?

In totaal hebben 39 op de binnenwateren van Flevoland varende deelnemers antwoord gegeven op deze vraag. Drie deelnemers geven aan voor het eerst door Flevoland te varen en (nog) geen ervaring te hebben.

De meeste wensen gaan over de behoefte aan meer (gratis) ligplaatsen in combinatie met voorzieningen. Andere punten die worden genoemd zijn de betaalbaarheid, de waterdiepte bij de aanlegplaatsen en (strengere) controle op overlast. Daarnaast heeft een beperkt aantal deelnemers

aangegeven behoefte te hebben aan meer fietspaden die beter aansluiten op de openbare aanlegplaatsen en aan meer variatie in het binnengebied in verband met de kinderen. Ook vindt men dat door de lange rechte stukken de natuurgebieden niet goed tot hun recht komen. Twee deelnemers hebben geen wensen en zijn geheel tevreden!

20 deelnemers die (nog) niet op de binnenwateren varen hebben toch antwoord gegeven op deze vraag. Dit zijn 9 kajuitzeilboten en 11 kajuitmotorboten. Alle kajuitzeilboten maken (zoals te verwachten) opmerkingen over de aanwezigheid van (vaste) bruggen. Meer beweegbare bruggen en een staande mastroute door Flevoland zijn als alternatief aangedragen. De kajuitmotorboten hebben geen last van de bruggen en hebben vooral wensen met betrekking tot aanlegplaatsen en voorzieningen. Daarnaast is gepleit voor de aanleg van een meer in het binnengebied om het gevoel opgesloten te zitten in de 'rechte enge kanalen' tussen de sluizen, op te heffen.

Aanlegplaatsen in het Gelderse Diep bij Lelystad.

Hoe beoordeelt u de kwaliteit van de aanlegplaatsen op schaal van 1-10?

N=58

	Totaal	Vaste Gebruikers	Bezoekers	Zeilboot	Motorboot
Gemiddeld beoordelingscijfer	7,1	6,5	7,2	7,5	7,0
Aantal antwoorden	58	12	46	2	56
Percentage tevreden (cijfer >=6)	87,9%	75,0%	91,3%	100 %	87,5%
Maximum cijfer	10	8	10	8	10
Percentage ontevreden (cijfer <6)	12,1%	25,0%	8,7%	0 %	12,5%
Minimum cijfer	3	3	4	8	3

Door 58 deelnemers is een waarderingscijfer gegeven over de kwaliteit van de aanlegplaatsen in het binnengebied. "Bezoekers" waarderen deze met 7,2, terwijl de "vaste gebruikers" gemiddeld een 6,5 geven. Bij de "vaste gebruikers" geeft 25% een cijfer lager dan 6, bij de "bezoekers" is dat 9%. De vaste gebruikers waarderen de aanlegplaatsen in het binnengebied met een 6,5 terwijl de vaste gebruikers de aanlegplaatsen in de Randmeren met een 7,1 waarderen. Dit is een opvallend verschil.

Hoe vaak gemiddeld per jaar overnacht u in het binnengebied?

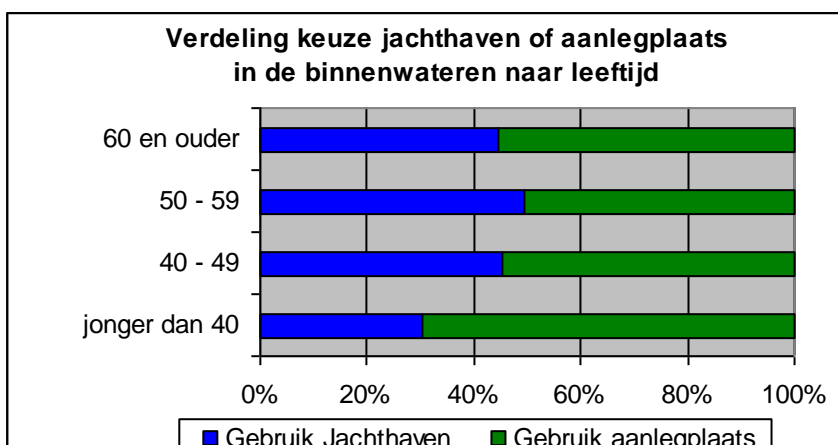
N=54

	Aantal	Gemiddeld aantal nachten
Overnacht wel, aantal nachten groter dan 0	52	6,7
Overnacht niet	2	
Geen antwoord	21	
Totaal	75	

Van de 75 deelnemers die in het gebied varen geven 54 antwoord op de vraag of ze ook overnachten in het binnengebied. Hieruit blijkt dat deze toervaarders jaarlijks gemiddeld 6,7 nachten in het binnengebied doorbrengen.

Hoe zijn deze overnachtingen verdeeld in % jachthaven met voorzieningen en % gratis plaats?

N=47

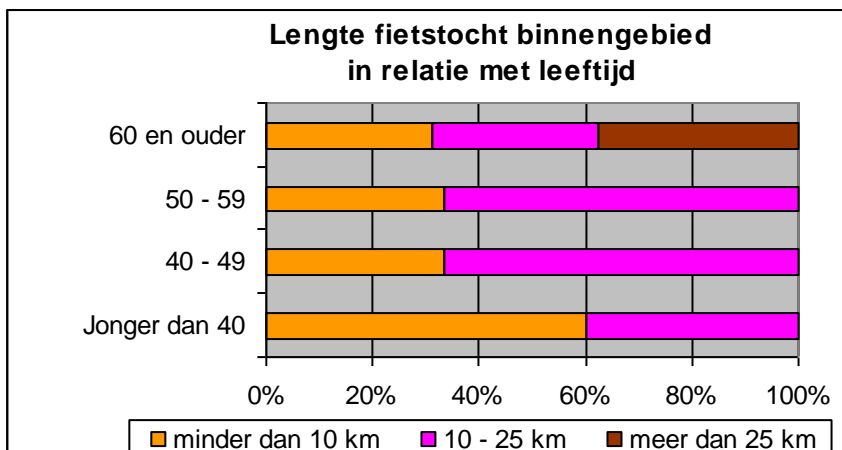
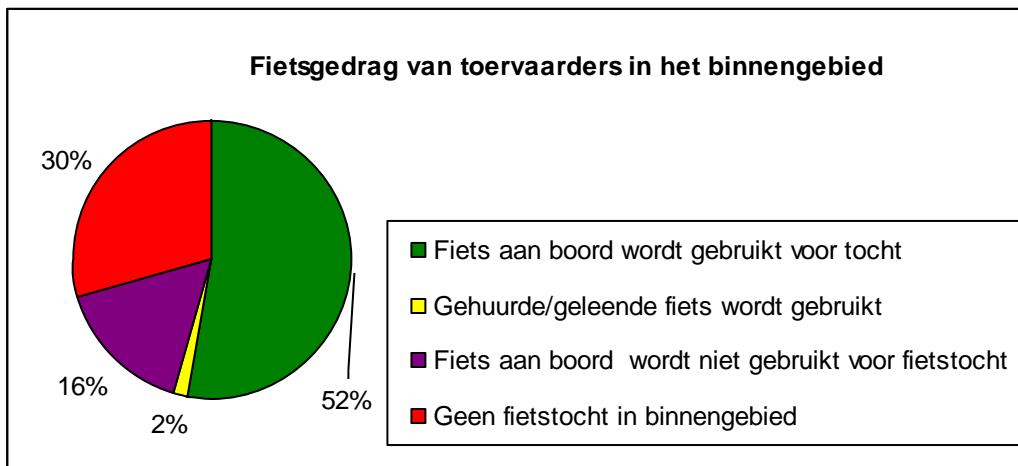
47 deelnemers hebben ook de verdeling tussen jachthaven en gratis plaats ingevuld. Deze groep brengt gemiddeld 6,4 nachten in het binnengebied door. Hiervan wordt 42% in een jachthaven en 58% op een gratis plaats doorgebracht. De leeftijdsgroep tot 40 jaar maakt het meeste gebruik van aanlegplaatsen.

Maakt u ook fietstochten in de omgeving? Zo ja, hoe lang is uw fietstocht gemiddeld?
 N=61

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	33	54,1%
Nee	28	45,9%
Geen antwoord	14	
Totaal	75	

In het binnengebied maakt 54% van de toervaarders een fietstocht. 53% is boven de 50 jaar, 33% zit in de leeftijdscategorie 40-49 jaar en 28% is jonger dan 40.

52% van de toervaarders maakt een fietstocht met de fiets die aan boord is. Een fietstocht op een gehuurde/geleende fiets komt in het binnengebied bij 2% van de deelnemers voor.

Alle 33 deelnemers die fietstochten maken hebben ook de lengte opgegeven. Hieruit blijkt dat jongeren veel minder fietsen dan ouderen.

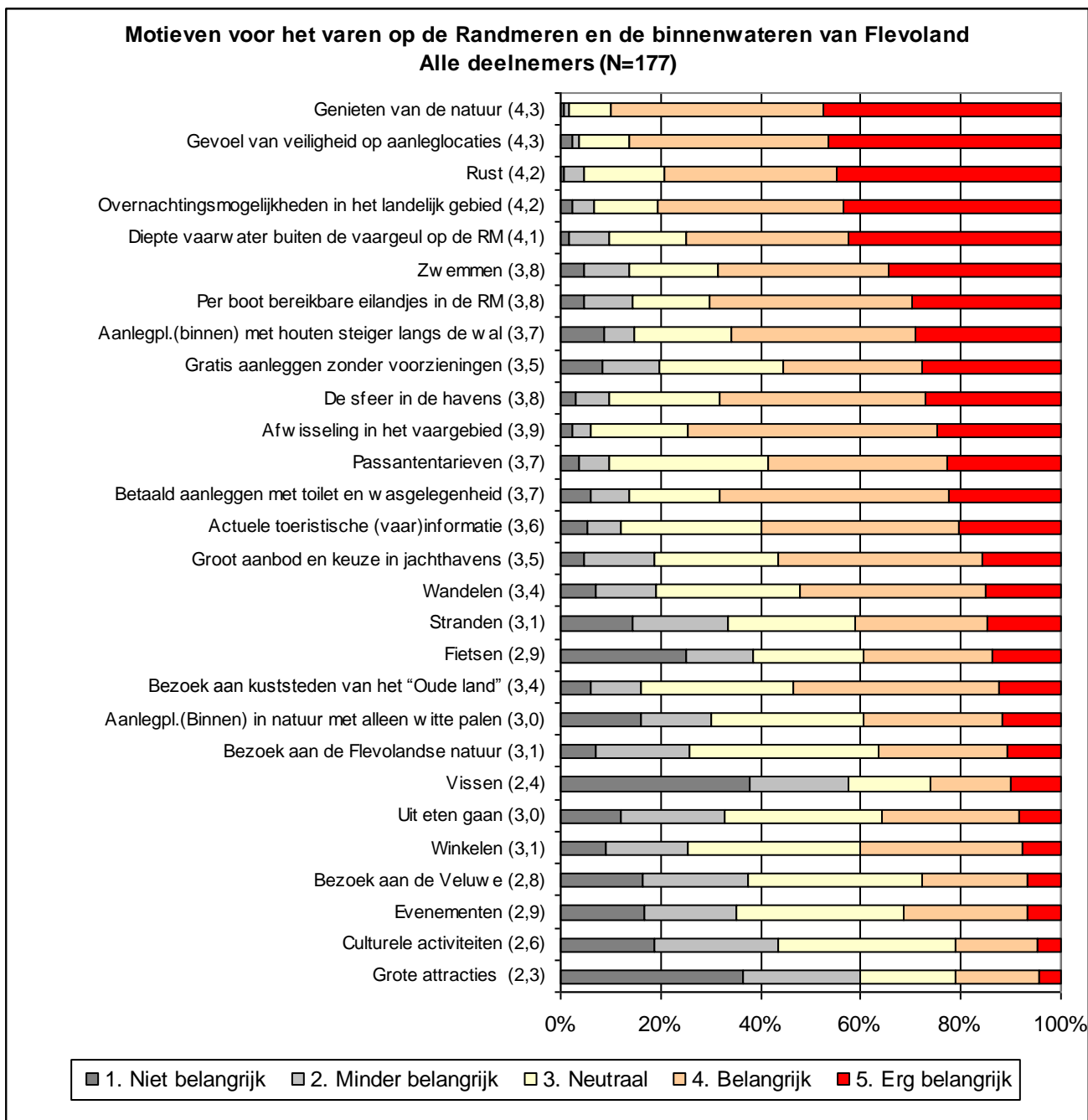
Onderneemt u nog wel eens andere sportieve activiteiten tijdens uw vaartocht?
 N=55

	Aantal	Verdeling Ja - Nee
Ja	20	36,4%
Nee	35	63,6%
Geen antwoord	20	
Totaal	75	

Door 36% van de toervaarders in het binnengebied worden naast varen nog andere sportieve activiteiten ondernomen. Bij deze deelnemers is de meest genoemde sportieve activiteit wandelen (63%), gevolgd door zwemmen (21%) en vissen (16%).

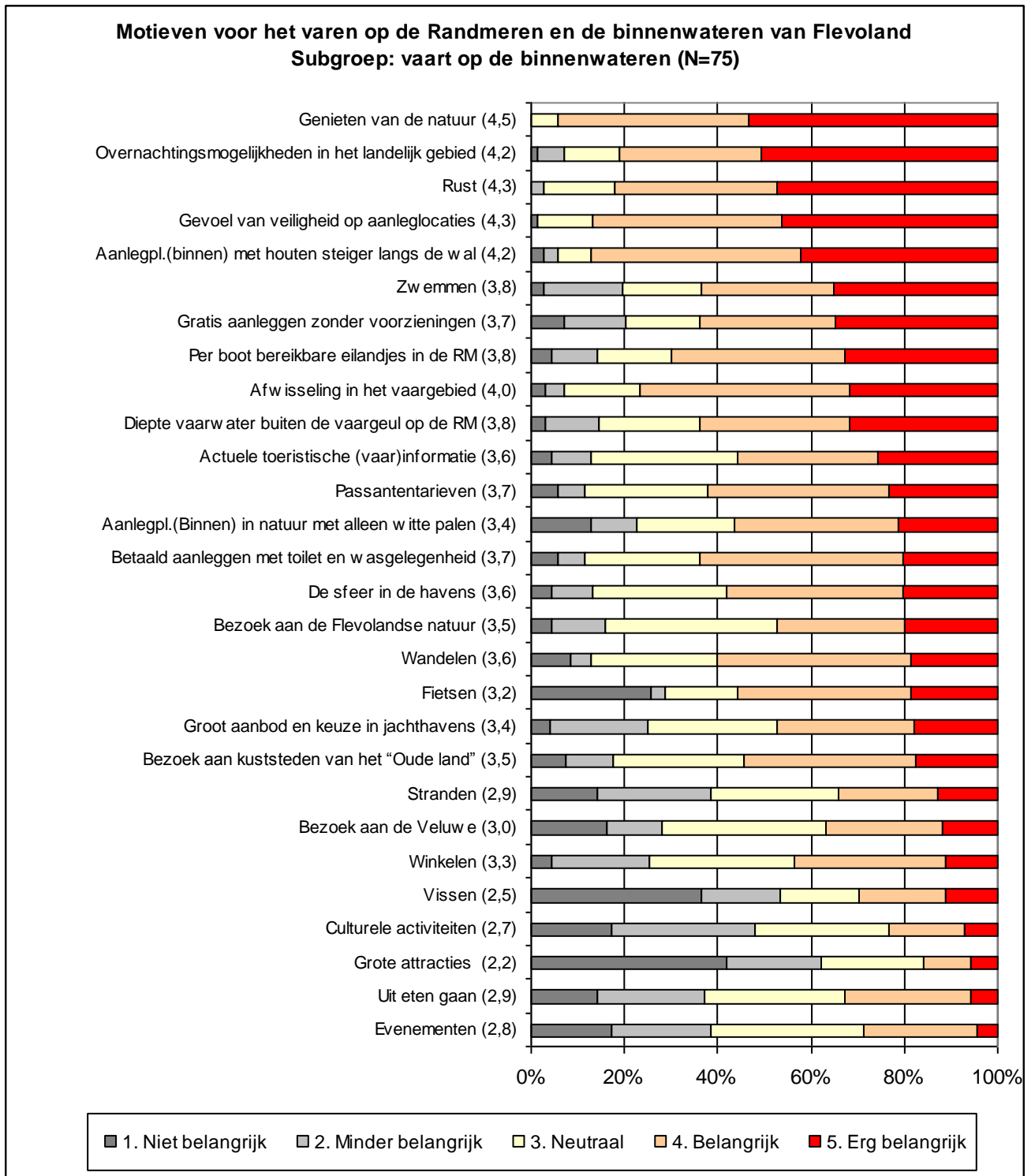
5. Motieven voor het varen op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland

De deelnemers is gevraagd per motief een waardeoordeel te geven op een 5-puntsschaal, van "erg belangrijk" tot "niet belangrijk". Navolgend staan de motieven, qua volgorde aflopend geselecteerd op "Erg belangrijk" (rood), "Belangrijk" (oranje), "Neutraal" (geel), "Minder belangrijk" (lichtgrijs) en "niet belangrijk" (donkergrijs). Achter de motieven staat tussen haakjes het gemiddelde oordeel vermeld. De respons varieerde per motief met een minimum van 162 en een maximum van 170.

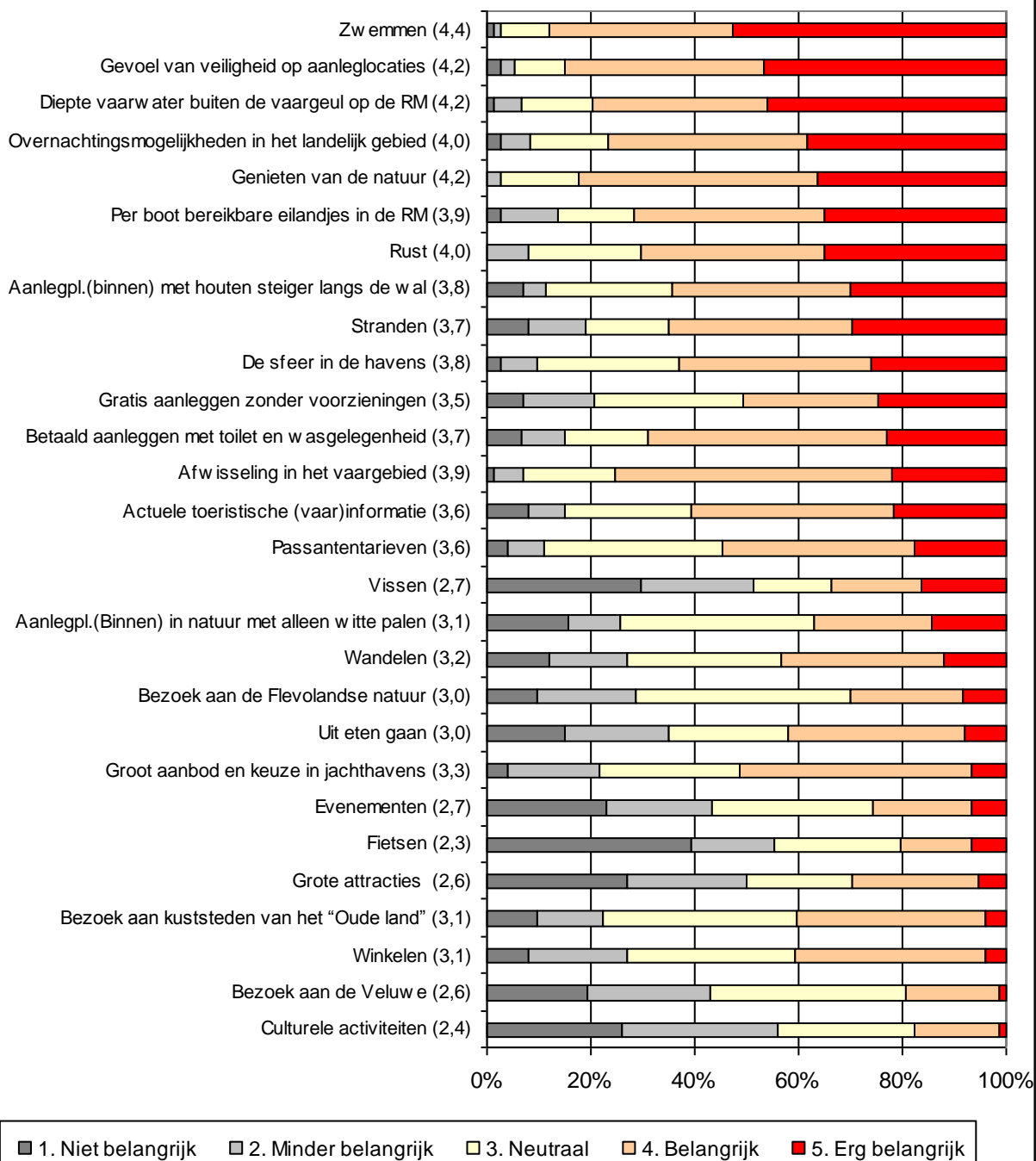
Bij toervaarders staat genieten van de natuur bovenaan en scoort ook gevoel van veiligheid op aanleglocaties hoog met een gemiddelde van 4,3. Omgekeerd dankt het motief vissen zijn gemiddeld lage oordeel aan het beperkte aantal deelnemers dat daadwerkelijk vist. Om dezelfde reden scoren grote attracties laag. Ze vormen voor veel deelnemers geen motief om in het gebied te gaan varen.

Een klein deel van de deelnemers vaart daadwerkelijk in het binnengebied. Daarom is in navolgende grafiek het belang in beeld gebracht dat door deze subgroep aan de diverse motieven wordt gehecht.

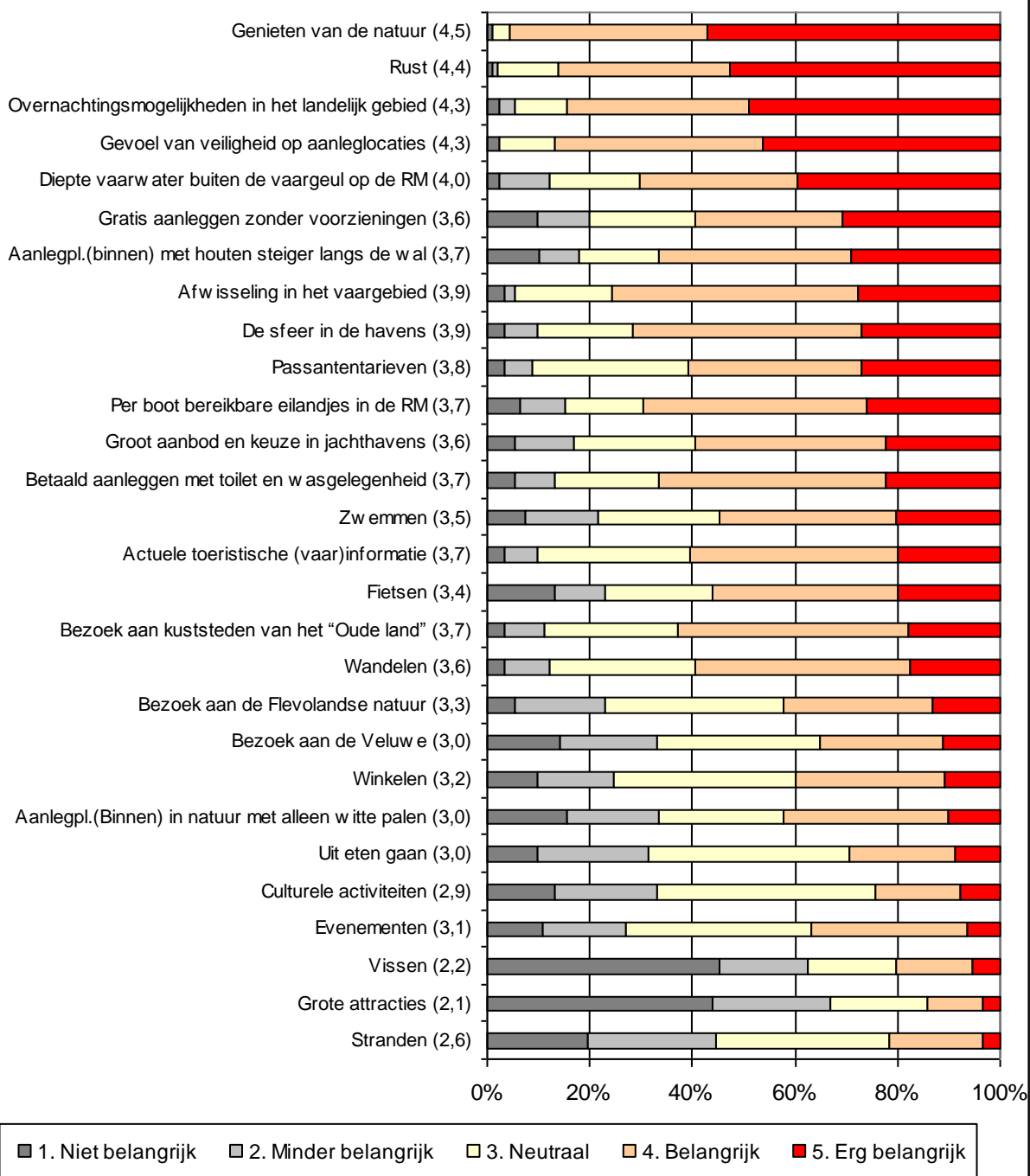

Het belang dat verschillende leeftijdscategorieën aan de diverse motieven hechten is op deze en navolgende pagina apart zichtbaar gemaakt. De deelnemers zijn daartoe in twee subgroepen verdeeld: Jonger dan 50 jaar en 50 jaar en ouder. Dit is bewust gedaan omdat bij beantwoording van diverse vragen een duidelijk verschil tussen de diverse leeftijdscategorieën naar voren is gekomen.

Motieven voor het varen op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland
Subgroep: jonger dan 50 jaar (N=77)

Motieven voor het varen op de Randmeren en de binnenwateren van Flevoland
Subgroep: 50 jaar en ouder (N=98)

6. Wat zijn uw hartenkreten voor het gebied?

De laatste vraag van het enquêteformulier ging over persoonlijke “hartenkreten”. Men kon zijn grootste wens ten aanzien van de watersport opschrijven en aangeven wat men zou veranderen als men het voor het zeggen had. Meer dan 81% van de deelnemers heeft deze mogelijkheid aangegrepen en daarmee zeer interessante informatie gegeven. Beantwoording van deze vragen geeft inzicht in prioriteiten, ideeën, wensen en ergernissen van de gebruikers. Alle opmerkingen zijn in een bestand verwerkt, waarna op basis van trefwoorden selecties gemaakt konden worden. Deze zijn onderstaand weergegeven. 29 deelnemers (16%) hebben als antwoord “tevreden” of “prima, geen wensen” opgegeven.

Aanlegplaatsen

- Openbare aanlegplaatsen
- Gratis systeem zoals de Marrekrite in Friesland
- Betaalbaarheid
- Voorzieningen bij aanlegplaatsen

Waterdiepte

- Baggeren
- Maaien
- Verbreden van de vaargeul

Snelle watersport

- Overlast door snelvarende speed- en motorboten en jeugd
- Strengere controle / toezicht
- Overlast door snelvarende beroepsvaart (op de kanalen in Flevoland)

Overige onderwerpen

- Watertoeristenbelasting
- Schoner water
- Informatievoorziening
- Sfeer in de havens
- Vaarwegmarkering / betonning
- Bruggen en sluizen

Aanlegplaatsen

De meeste opmerkingen gaan over de openbare aanlegplaatsen in de Randmeren. Veel watersporters hebben behoefte aan meer aanlegplaatsen op eilandjes.

16 watersporters hebben aangegeven bezwaar te hebben tegen het innen van passantengeld op de openbare aanlegplaatsen in de Randmeren en dragen het systeem van de Marrekrite in Friesland aan als alternatief. Zoals uit het onderzoek blijkt vinden de meeste watersporters het redelijk om voor het beheer en onderhoud te moeten betalen, mits deze goed worden schoongehouden en gemaaid. De beheerder van De Zegge wordt in dit verband enkele malen in positieve zin genoemd. Daarnaast wordt de (on)betaalbaarheid van de watersport (kosten voor liggeld en brandstof en de in 2006 ingevoerde watertoeristenbelasting) een aantal keer genoemd. Ook worden veel opmerkingen gemaakt over voorzieningen. Als voorbeeld worden genoemd leenfietsen of fietsverhuur (“niet te duur”) bij de havens omdat sommige havens vaak ver van centrum liggen, het installeren van afzuiginstallaties voor vuilwatertanks op meerdere plaatsen en een vuilnisophaaldienst bij de openbare aanlegplaatsen. Tenslotte worden genoemd speciale voorzieningen en vertier voor kinderen (zwembaden, speeltuinen en strandjes). Dit is niet verwonderlijk omdat 37% van de deelnemers meestal kinderen mee aan boord heeft.

Waterdiepte

Zoals te verwachten klagen vooral watersporters met een (kajuit)zeilboot over de waterdiepte. Men heeft behoefte aan dieper water (> 1,50 meter). Voor (grotere) zeilboten zijn de Randmeren nu weinig interessant. Door verdieping kunnen de Randmeren aantrekkelijker gemaakt worden voor zeilers en kan de bevaarbaarheid worden vergroot. Daarnaast is duidelijk behoefte aan een betere bereikbaarheid van de eilandjes, vaarmogelijkheden rondom de eilandjes en ook stoot men zich aan de wervelden van waterplanten.

Snelle watersport

De klachten over snelvarende schepen gaan zowel over de Randmeren als over de binnenwateren van Flevoland. Men stoot zich vooral aan jeugd in snelvarende speedbootjes. Uit de wensen spreekt een grote behoefte aan meer en strengere controles op de snelle watersporter, vooral buiten de daarvoor aangewezen gebieden. Daarnaast wordt op de kanalen in het binnengebied ook overlast veroorzaakt door snelvarende beroepsvaart.

Overige onderwerpen

Informatievoorziening

Onder dit punt is door een paar watersporters de wens uitgesproken voor speciale borden bij aanlegplaatsen met informatie over de natuur, dieren en planten. Ook is melding gemaakt dat onjuiste prijzen in de ANWB Wateralmanak zijn aangetroffen. Verder werd gevraagd om informatie over gratis aanlegplaatsen in de Randmeren, omdat die moeilijk te vinden zijn.

Sfeer in de havens

De sfeer in havens kan worden verbeterd. Als voorbeeld is de gemeentehaven van Zeewolde genoemd. Deze haven ligt op een prima locatie maar zou sanitaire voorzieningen en horecafaciliteiten nodig hebben.

De aanloophaven van Zeewolde.

Vaarwegmarkering

Als wens is genoemd dat men meer duidelijkheid wil over de exacte locatie van ondiepten. Ook zou de jachtbetonning beter gelegd mogen worden (juiste plaats en meer betonning).

Bruggen en sluizen

In de hartenkreten gaat het hier vooral om verruiming van de bedieningstijden bij verschillende bruggen en sluizen. Daarnaast is gevraagd de Sluis Lovink en de Roggebotsluis te vergroten en de Nijkerkersluis op te heffen.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1. Conclusies

De vragenformulieren voor dit onderzoek zijn vanaf begin augustus t/m september uitgereikt. Het is jammer dat na een fantastische juli maand het weer in augustus omsloeg en het in augustus met grote regelmaat flink heeft geregend. Mooi vakantieweer was het helaas niet meer. Dit heeft gevolgen gehad voor de respons. We zijn er niet in geslaagd alle vragenformulieren via de verdeelpunten uit te zetten. Toch is de respons zodanig dat de uitkomsten duidelijk zijn en naar verwachting nauwelijks zouden wijzigen als de respons hoger was geweest.

In grote lijnen hebben 177 toervaarders aangegeven wat ze van het Randmerengebied vinden. 75 van de 177 deelnemers aan het onderzoek (42%) geven aan dat ze ook wel eens op de Flevolandse binnenwateren varen. Het is interessant om te kijken of de groep die nog niet op de binnenwateren vaart dit wel (eens) zou willen doen. Hoewel twee zeilboten (met gestreken mast) erg enthousiast waren over hun tochtje door Flevoland binnen, zijn zeilboten niet de groep die in grote aantallen op de binnenwateren wordt verwacht. De vaste bruggen in de Noordoostpolder hebben een doorvaarthoogte van 6,5 m, de Lage Vaart in oostelijk en zuidelijk Flevoland heeft een doorvaarthoogte van 5,9 m en de Hoge Vaart 5,4 m. Via sluis de Blauwe Dromer (Lovink) kan men vanaf het Veluwemeer de binnenwateren in en via de Larservaart naar Lelystad. De doorvaarthoogte van de ingang bij Lovink en de route naar Lelystad is 3 m. De doorvaarthoogte via Almere Haven naar het binnengebied is 2,5 m. Schepen met een vaste mast hebben dus niets op de Flevolandse binnenwateren te zoeken. Motorboten, rekening houdend met genoemde hoogtebeperkingen, vormen wel een doelgroep. Van de 54 motorboten die nog niet op de Flevolandse binnenwateren varen, geeft 48% aan dit wel van plan te zijn en 21% weet het nog niet (nog onbekend). Slechts 14% wil niet omdat ze denken dat het saai is. Met recht mag worden geconcludeerd dat de binnenwateren nog een groot potentieel hebben. De positieve grondhouding kan misschien voor een deel worden verklaard uit het feit dat in de afgelopen jaren via de toegangssluisen naar de binnenwateren, via de aanlegplaatsen in de Randmeren en verschillende jachthavens bijna 40.000 kaarten met informatie over de binnenwateren van Flevoland en de Randmeren zijn verspreid. Het is dus ook niet gek dat 87,8% van de respondenten gemakkelijk informatie over het gebied kon vinden.

Uit het onderzoek blijkt dat "bezoekers" (ligplaats buiten het gebied) gemiddeld 8,3 nachten in de Randmeren en/of de binnenwateren van Flevoland doorbrengen. Meer dan 50% verblijft langer dan 6 nachten in het gebied. De Randmeren mogen langzamerhand dus best als een vakantiebestemming worden beschouwd. De natuur en aanlegplaatsen in het gebied worden hoog gewaardeerd. Als gekeken wordt naar de toervaarders jonger dan 50 jaar, dan zijn de mogelijkheden om te zwemmen het belangrijkste motief om het gebied te bezoeken. Misschien is dit verrassend, maar in het IJsselmeergebied zijn behalve langs de Friese kust weinig stranden en het is dus eigenlijk wel logisch dat veel boten (37% vaart met kinderen) de Randmeren hoog waarderen. Vaste ligplaatshouders uit het gebied waarderen de Randmeren met een 7,3, bezoekers zelfs met een 7,4. De binnenwateren scoren iets lager, resp. 6,8 en 7,1. Veel motorboten kwamen uit Zuidwest Nederland of het Hollandse en Utrechtse plassegebied. Bezoekende zeilboten zijn vooral afkomstig uit het binnengebied van Friesland en Overijssel of hebben een vaste ligplaats aan het Marker- of IJsselmeer. Het zou goed zijn als genoemde waarderingcijfers vergeleken kunnen worden met andere watersportgebieden zodat een referentiekader ontstaat.

Het is natuurlijk niet allemaal geweldig. Over de bevaarbaarheid van de Randmeren wordt geklaagd. Ondiepten zijn niet goed aangegeven (ook naar aanlegplaatsen toe) en het is niet duidelijk waar je met welke diepgang kan varen. Dit is een bekende klacht over het gebied. In het kader van het IIVR zal zoals het nu lijkt circa 100 ha bevaarbaar water worden toegevoegd en zal de recreatiebetonning op het Veluwemeer in een logische lijn worden gelegd. Daarnaast zorgen waterplanten en (blauw)algen voor de nodige opmerkingen waar het om gewenste en noodzakelijke kwaliteitsverbetering gaat.

Naast zwemmen en genieten van de natuur scoort alles wat met aanlegplaatsen te maken heeft bij de motieven om het gebied te bezoeken erg hoog. Ook in de hartenkreten komt dit onderwerp vaak terug. In de Randmeren zijn bijna geen gratis aanlegplaatsen meer. Voor het gebruik moet worden betaald en 86% vindt dat redelijk zolang prijs en kwaliteit in balans zijn. Soms wordt verwezen naar de gratis aanlegplaatsen van de Marrekrite in Friesland waar op een aantal aanlegplaatsen ook (nog) vuil wordt afgehaald. Toch worden de aanlegplaatsen in de Randmeren beoordeeld met gemiddeld een

7,2 en de aanlegplaatsen in Flevoland met een 7,1. Zeilboten geven zelfs een 7,5 als cijfer. Interessant is dat ook de veiligheid op aanlegplaatsen blijkbaar belangrijk is en erg hoog scoort.

Openbare aanlegplaatsen in de Hoge Vaart bij Almere (L) en op het eiland De Biezen in het Wolderwijd (R).

47% van alle respondenten heeft één of meer fietsen aan boord (61% van de motorboten). 50% van alle toevaarders maakt ook daadwerkelijk fietstochten in het gebied. In de Randmeren doet 10% dat op een gehuurde of geleende fiets. 52% van de toevaarders in het binnengebied van Flevoland gebruikt de fiets aan boord voor een fietstocht. Dat de combinatie “Varen en Fietsen” voor deze doelgroep belangrijk is, is hiermee wel bewezen. Als het over ondernomen “sportieve activiteiten” gaat geven de meeste mensen “wandelen” op (35%), op de voet gevolgd door “zwemmen” (34%).

Attractieparken en evenementen zijn geen belangrijk motief om voor het onderzoeksgebied te kiezen, maar 37% van de deelnemers bezoekt ze wel. Ook vissen is een door de toevaarders op de binnenwateren geregeld genoemde sportieve activiteit, maar net als wandelen geen belangrijk motief om voor het vaargebied te kiezen. Golfen kan in dit vaargebied op veel locaties, maar wordt (nog) nauwelijks gecombineerd met een vaartocht.

Het rapport levert een grote hoeveelheid informatie op. Ieder kan hier voor zichzelf relevante gegevens uit halen. Voor de jachthavens is het leuk om te weten dat 7% van de passanten afkomstig van buiten Flevoland en het Randmerengebied (“bezoekers”) belangstelling hebben voor een vaste ligplaats in de provincie Flevoland. Harderwijk en Elburg zullen vereerd zijn als meest favoriete plaatsen om te bezoeken.

Het onderzoek is een momentopname. De competitie tussen de verschillende watersportgebieden zal toenemen. Blijven de Duitsers komen of gaan ze naar Mecklenburg-Vorpommern, Kroatië, Griekenland of Turkije? Hoeveel Nederlanders kan je nog overhalen om de Randmeren en of de Flevolandse binnenwateren te bezoeken? Hoe doe je dat, worden de mogelijkheden optimaal benut? Uit het rapport blijkt dat het Randmerengebied tot een zelfstandig vaargebied is uitgegroeid. Dit mag echter geen reden zijn om achterover te gaan leunen.

7.2. Aanbevelingen

Het onderzoek heeft een grote hoeveelheid informatie opgeleverd over ligplaatshouders uit het gebied en bezoekers. Zowel de Randmeren als de binnenwateren van Flevoland worden door de gebruikers met ruim een 7 gewaardeerd, maar het kan beter. Er is behoefte aan meer aanlegplaatsen (en strandjes). Voor de provinciale binnenwateren is in 2005 een aanlegplaatsenplan opgesteld. Voorgesteld wordt om de conclusies uit dit rapport nader uit te werken.

“Be good and tell it”. In de afgelopen jaren zijn de kaarten Varen en Fietsen in Flevoland en Varen en Fietsen in de Randmeren verschenen en (gratis) breed verspreid via de sluizen naar de binnenwateren, de aanlegplaatsen in de Randmeren en een groot aantal jachthavens. Daarnaast heeft Flevoland al dan niet onder de vlag van het IJsselmeer en Randmerengebied deelgenomen aan watersportbeurzen als Boot Düsseldorf en de HISWA. Continuïteit is belangrijk. Deze lijn moet dus worden vastgehouden, omdat het werkt.

Voorgesteld wordt om tijdens beurzen aan bezoekers via een enquêteformulier een paar gerichte vragen te stellen, bijvoorbeeld in ruil voor een gratis kaart Varen en Fietsen.

In de Randmeren moet men betalen voor het gebruik van aanlegplaatsen, op de binnenwateren van Flevoland is het (nog) gratis. Op zich is dit een helder onderscheid en het helpt om mensen ervan te overtuigen eens een paar dagen door Flevoland te varen. Het onderzoek geeft aan dat gratis aanlegplaatsen in het landelijke gebied in een behoefte voorzien. Daarom wordt aangeraden, mede uit promotionele overwegingen dit onderscheid in stand te houden ondanks het feit dat 86% van de watersporters wel bereid is in redelijkheid voor het gebruik te betalen.

Omdat tijdens een eerder onderzoek opmerkingen waren gemaakt over de (on)veiligheid op aanlegplaatsen is "het gevoel van veiligheid op aanlegplaatsen" als een van de mogelijke motieven om dit gebied te bezoeken toegevoegd. Het is opvallend dat dit motief extreem hoog scoort (resp. 2^e en 4^e plaats van de 28 mogelijke motieven). Deze uitslag zou nader moeten worden bekeken, maar het ligt voor de hand dat de beheerders van de Stichting Gastvrij(e) Meren met deze uitslag een stukje waardering krijgen.

De wens om delen van de Randmeren te verdiepen is niet nieuw. In het kader van het IIVR project zijn op diverse plaatsen verdiepingsvoorstellen ingebracht. Helaas is hier tot op heden, mede door de verscherpte natuurwetgeving nog niets van gerealiseerd. Ook het maaien van waterplanten en (blauw)algen zijn belangrijke onderwerpen als het over de bevaarbaarheid en kwaliteit van de Randmeren gaat. De resultaten van dit onderzoek dienen voor alle betrokken partijen reden te zijn om deze problemen hoog op de agenda te zetten en er iets mee te doen.

Hoewel 2 Duitsers het vragenformulier hebben ingevuld, is deze belangrijke doelgroep niet gevraagd naar hun mening. Dit is een tekortkoming in het onderzoek omdat 19,5% van de vaste ligplaatshouders in het IJsselmeer en Randmerengebied uit Duitsland komt (Flevoland 19,2%, Veluwemeer 46,2%). Een onderzoek onder Duitse toervaarders in 2007 zou zeker zinvol zijn.